TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

JAMII ADILIFU NA YENYE UJUZI

MTAALA WA SHULE ZA MSINGI

KISWAHILI

GREDI YA 6

Chapisho la Kwanza 2017

Chapisho la Pili 2024

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kupiga chapa au kutoa mtaala huu kwa njia yoyote ile bila idhini, kwa maandishi, ya mchapishaji.

ISBN: 978-9914-43-826-0
Kimechapishwa na kutolewa na Taasisi ya Ukuzaji Mitaala Kenya

DIBAJI YA WAZIRI WA ELIMU

Serikali ya Kenya imejitolea kuhakikisha kuwa malengo ya sera ya elimu, mafunzo na utafiti yanatimiza maazimio ya Katiba ya Kenya, 2010, Ruwaza ya Kenya, 2030, Sera ya Mtaala wa Kitaifa ya 2019, Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa na mikataba ya kieneo na kimataifa ambayo Kenya ni mshirika. Katika kutimiza kauli mbiu ya Elimu ya Msingi, Wizara ya Elimu imefanikiwa kuanzisha utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi katika viwango vya Chekechea, Shule za Msingi pamoja na Shule za Junia.

Utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi unahusisha ufuatiliaji na tathmini ili kuhakikisha kwamba umefanikiwa. Baada ya kutekelezwa kwa mtaala huu kwa awamu ya kwanza ya miaka mitano, tathmini tamati ya utekelezwaji huu ilifanywa ili kubaini iwapo matokeo yanayotarajiwa kama yanavyoelezewa katika Utaratibu wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (BECF) yalifikiwa. Serikali ya Kenya iliunda jopokazi ya Rais ya: *Presidential Working Party on Education Reforms* (PWPER) mwaka wa 2022 kushughulikia masuala nyeti yanayotatiza sekta ya elimu. Jopo kazi hii ya rais ilitoa mapendekezo mbalimbali yaliyochochea kutazamwa upya kwa mtaala wa elimu. Mapendekezo ya jopo kazi hii, ripoti za kuangalia utekelezaji wa mtaala, ripoti za tathmini tamati kuhusu utekelezwaji wa elimu ya msingi kiawamu, na taarifa kutoka kwa wanaotekeleza mtaala na washikadau wengine walichangia usawasishaji na kutazamwa upya kwa mtaala wa elimu ya awali.

Mtaala uliofanyiwa marekebisho wa Gredi ya 6 wa Kiswahili unajenga umilisi juu ya umilisi uliojengwa kutoka Gredi ya 6 na kuwaandaa wanafunzi kujiunga na gredi inayofuata kwa utaratibu ufaao. Mtaala unawasilisha Malengo ya Elimu ya Taifa, Matokeo yanayotarajiwa ya kiwango, kauli kiini, matokeo ya kijumla ya Kiswahili yanayotarajiwa, mada na mada ndogo. Mtaala pia unatoa matokeo maalum yanayotarajiwa, shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa, maswali dadisi yaliyopendekezwa, umilisi wa kimsingi, masuala mtambuko, maadili na pia viwango na vigezo vya kutathmini.

Ni matumaini yangu kwamba mashirika ya serikali na washikadau wa elimu watatumia mitaala hii kikamilifu katika utekelezaji faafu wa Mtaala wa Kiumilisi.

MHE. EZEKIEL OMBAKI MACHOGU, CBS
WAZIRI WA ELIMU,
WIZARA YA ELIMU

DIBAJI YA KATIBU MKUU

Mwaka wa 2019 Wizara ya Elimu ilizindua utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi kitaifa. Gredi ya 6 ndio mwaka wa 6 katika masomo ya msingi katika mtaala uliofanyiwa marekebisho. Huu ni mwanzo wa masomo ya juu katika shule za msingi kama inavyoelekezwa katika Mswada wa Bunge kuhusu Elimu ya Msingi, 2013.

Mtaala wa Gredi ya 6 uliofanyiwa marekebisho unaendeleza utekelezaji wa mtaala wa Gredi ya 3 na kijumla masomo ya Msingi kiwango cha chini. Mtaala huu unatoa nafasi kwa wanafunzi kuingiliana na mazingira yao na kukuza vipawa vyao maalum. Mbinu zinazotumiwa zinaoana na maoni na kaulimbiu ya Mtaala wa Kiumilisi kama unavyoelekezwa katika Mswada Elekezi Nambari 1 wa mwaka 2019 kuhusu Kuelekea kuafikia elimu na mafunzo yenye ubora, faafu na jumuishi kwa maendeleo endelevu nchini Kenya. Mswada huu umetoa mabadiliko yanayohusisha kuvuka kutoka mtaala wa kimafunzo na kuanza kuzingatia kukuza vipawa vya kila mwanafunzi.

Hivyo basi mtaala wa Gredi ya 6 wa Kiswahili unalenga ukuaji wa mwanafunzi katika umilisi wa kimsingi kama: Mawasiliano na Ushirikiano, Uwazaji Kina na Utatuzi wa matatizo, Ubunifu, Uraia, Ujuzi wa Kidijitali, Hamu ya Ujifunzaji na Kujiamini pamoja na ujifunzaji wa ujuzi, stadi mbalimbali na mitazamo faafu.

Mtaala unatoa mapendekezo kwa wanafunzi kuingiliana kupitia shughuli za ujifunzaji na shughuli za kuwahusisha wanafunzi wenye uwezo tofauti wa ujifunzaji na matumizi ya mada ndogo na vipengele vingine vya Mtaala wa Kiumilisi. Matumizi ya nyenzo mbalimbali pia yamependekezwa katika mtaala huu pamoja na mbinu mbalimbali za kutathmini. Mtaala umeandaliwa kumwelekeza mwalimu kumsaidia mwanafunzi kufikia matokeo maalum yanayotarajiwa katika Gredi ya 6 na kumwandaa mwanafunzi kujiunga na Gredi ya 7 kwa utaratibu ufaao. Aidha ni matarajio yangu kuwa walimu watatumia mtaala huu kufanya ujifunzaji wa kuvutia, wa kuchangamsha na pia kuburudisha.

DKT. BELIO KIPSANG', CBS
KATIBU MKUU
IDARA YA SERIKALI YA ELIMU YA AWALI NA ELIMU YA MSINGI
WIZARA YA ELIMU

SHUKRANI

Sheria Nambari 4 ya 2013 (Toleo jipya 2019) ya Taasisi ya Ukuzaji Mitaala ya Kenya (KICD) inaipa uwezo Taasisi kukuza Mitaala na nyenzo za kufanikisha mtaala kwa elimu ya msingi na ya vyuo vya Elimu na Mafunzo. Mchakato wa ukuzaji mtaala wa kiwango chochote huhusisha utafiti, ulinganishi wa kimataifa, na uhusishaji mkubwa wa wadau wa elimu. Kupitia kwa mchakato huu wa kimashauriano, KICD ilizua wazo la Mtaala wa Kiumilisi (CBC) kama ilivyoelekezwa katika Utaratibu wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (KICD), 2017. Mtaala huu unashughulikia mahitaji ya karne ya 21 na matarajio yanayoelezwa katika Katiba ya Kenya ya 2010, Ruwaza ya 2030, kanuni za Jumuia ya Afrika Mashariki na maelekezo kuhusu shirika la *International Bureau of Education (*IBE) na Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa (SGD).

KICD hufadhiliwa na Serikali ya Kenya ili kutekeleza majukumu na mipango ya serikali katika sekta ya elimu (Wizara ya Elimu). Pia, Taasisi hupata misaada kutoka kwa mashirika mengine ya kimaendeleo yanayoangazia miradi teule. Mitaala ya Gredi ya 6 imekuzwa kwa ufadhili wa Benki ya Dunia kupitia mradi wa *Kenya Primary Education Equity in Learning Programme (KPEELP*), chini ya usimamizi wa Wizara ya Elimu. Tuna shukrani nyingi kwa msaada wa serikari kupitia Wizara ya Elimu na washirika wetu wa kimaendeleo kwa sababu ya sera, rasilimali na msaada wa kiufundi. Shukrani maalum kwa Waziri wa Wizara ya Elimu na Katibu Mkuu wa Wizara ya Elimu; Idara ya Serikali ya Elimu ya Awali na ya Msingi kwa mchango wao.

Ningependa kuwashukuru wakuza mitaala wa KICD na wafanyakazi wengine, walimu wote na wanaelimu wengine walioshiriki kama wanajopo, sekta mbalimbali za serikali (SAGAs) na wawakilishi wa wadau mbalimbali walioshiriki kuandika mitaala hii ya Gredi ya 4 ya Kiswahili. Kuhusiana na hili, ningependa kushukuru Katibu wa Tume ya Kuwaajiri Walimu (TSC) na Ofisa Mtendaji Mkuu wa Baraza la Kitaifa la Mitihani (KNEC) kwa msaada wao katika mchakato wa kukuza mitaala hii. Mwisho, ninamshukuru kwa dhati Mwenyekiti na wanabaraza la KICD kwa uongozi wao katika mchakato mzima.

PROF. CHARLES O. ONG'ONDO, MBS
MKURUGENZI/OFISA MTENDAJI MKUU
TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

YALIYOMO

DIBAJI YA WAZIRI WA ELIMU iii
DIBAJI YA KATIBU MKUU iv
SHUKRANI v
MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA vii
MATOKEO YA KIJUMLA YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI x
MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI xii
MPANGILIO WA MADA, MADA NDOGO NA MUDA ULIOPENDEKEZWA xiii
1.0 VIUNGO VYA MWILI VYA NDANI 1
2.0 MICHEZO 13
3.0 MAHUSIANO 25
4.0 MISIMU 38
5.0 MSHIKAMANO WA KITAIFA 46
6.0 USAWA WA KIJINSIA 54
7.0 MAJANGA NA JINSI YA KUYAZUIA 62
8.0 WANYAMA WA MAJINI 70
9.0 AFYA YA AKILI 78
10.0 KUKABILIANA NA UGAIDI 86
11.0 USHURU 94
SHUGHULI JUMUHISHI YA HUDUMA YA JAMII YA GREDI 4-6 114

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA

Elimu nchini Kenya inatakiwa:

1. **Kukuza na kustawisha utaifa, uzalendo na kuendeleza umoja wa kitaifa**
   Nchini Kenya kuna jamii zenye mila, dini na tamaduni mbalimbali lakini tofauti hizi hazifai kuzitenganisha. Lazima waweze kuishi na kutangamana kama Wakenya. Elimu ina jukumu kuu la kuwezesha vijana kujenga hisia za uzalendo na utaifa kwa kuondoa mivutano na kukuza mielekeo chanya ya kuheshimiana. Mielekeo hii itawawezesha wanajamii kuishi pamoja kwa utangamano na kujenga uzalendo ili kuchangia ukuaji wa taifa.

2. **Kukidhi mahitaji ya kijamii, kiuchumi, kiteknolojia na viwanda yanayochangia maendeleo ya kitaifa**
   Elimu inafaa kuwaandaa vijana wa taifa la Kenya kutekeleza wajibu wenye umuhimu katika maisha nchini.

   a) **Mahitaji ya kijamii**
   Elimu nchini Kenya lazima iwatayarishe vijana kwa mabadiliko ya mielekeo na mahusiano ambayo yanahitajika kwa maendeleo ya haraka ya uchumi wa kisasa. Kuna uwezekano wa kuwa na mageuzi taratibu ya kijamii kutokana na maendeleo ya haraka ya usasa. Elimu inapaswa kuwasaidia vijana kujirekekebisha kutokana na mabadiliko haya.

   b) **Mahitaji ya kiuchumi**
   Elimu nchini Kenya inafaa kukuza raia walio na stadi, maarifa, ujuzi na sifa za kibinafsi zinazohitajika kuhimili maendeleo ya kiuchumi. Kenya inajenga uchumi huru na wa kisasa ambao unahitaji wafanyakazi wa kutosha, walio na maarifa yanayohitajika humu nchini.

   c) **Mahitaji ya kiteknolojia na ya kiviwanda**
   Elimu nchini Kenya inafaa kuwapa vijana stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya kiviwanda.
   Kenya inatambua mabadiliko ya haraka ya kiviwanda na kiteknolojia yanayofanyika, hasa katika ulimwengu ulioendelea. Tunaweza kuwa sehemu ya maendeleo haya ikiwa mfumo wetu wa elimu utalenga kimakusudi maarifa, stadi na mielekeo itakayotayarisha vijana kwa mabadiliko yanayoendelea ulimwenguni.

3. **Kutoa nafasi ya kujiendeleza na kujitosheleza**
   Elimu inapaswa kuwezesha kutambua, kukuza na kuimarisha vipawa vya kila mmoja ili kuweza kujiendeleza na kujitosheleza. Inafaa kuwawezesha watoto kukuza uwezo wao. Kipengele muhimu cha maendeleo ya kibinafsi ni ujenzi wa tabia ifaayo.

4. **Kuwawezesha wananchi kuimarisha maadili na amali za kijamii na kidini**
   Elimu inakusudiwa kukuza maarifa, stadi na mielekeo itakayoimarisha upataji wa maadili na kuwasaidia watoto kukua wakiwa wenye nidhamu, wanaojitegemea na raia wakamilifu.

5. **Kuimarisha usawa wa kijamii na uwajibikaji**
   Usawa wa kijamii kwa mfano, usawa wa kijinsia huimarika watu wa jamii na jinsia zote wanapopata elimu sawa.
   Elimu inafaa ikuze usawa wa kijamii na uwajibikaji wa kijamii kutokana na mfumo wa elimu unaowezesha fursa sawa ya elimu kwa wote. Inafaa kuwapa watoto wote fursa mbalimbali na zenye changamoto zitakazowawezesha kutoa huduma jumuishi za kijamii bila kujali jinsia, uwezo au mazingira ya kijiografia.

6. **Kukuza uthamini wa tamaduni mbalimbali nchini Kenya**
   Elimu inafaa kuwapa vijana uelewa wa tamaduni za kale na za sasa na nafasi yazo katika jamii ya kisasa. Vijana wanafaa kuambatanisha maadili ya tamaduni bora na mahitaji yanayobadilika kulingana na maendeleo yanayotokea ili kujenga jamii thabiti ya kisasa.

7. **Kuimarisha utambuzi wa uhusiano wa kimataifa na kukuza mwelekeo chanya kwa mataifa mengine**
   Kenya kama nchi mojawapo ya jamii ya kimataifa inakusudia elimu iwaelekeze Wakenya kutambua na kuthamini mahusiano ya kimataifa kwa kuzingatia mikataba, uwajibikaji, haki na manufaa yanayoambatana na ushirika huo.

8. **Kustawisha mwelekeo chanya kuhusu afya bora na uhifadhi wa mazingira**
   Elimu inakusudiwa kujenga mielekeo ifaayo miongoni mwa vijana kuhusu udumishaji wa afya bora na mazingira kwa kujiepusha na mienendo inayoweza kudhuru afya ya mwili na akili. Aidha, inafaa kuimarisha mielekeo chanya kuhusu ukuzaji na uhifadhi wa mazingira na kuwaelekeza vijana kuthamini usafi wa mazingira

MGAO WA VIPINDI

S/No	**Somo**	**Idadi ya vipindi**
1.	English	5
2.	Kiswahili / Kenya Sign Language	4
3.	Mathematics	5
4.	Religious Education	3
5.	Science & Technology	4
6.	Agriculture	4
7.	Social Studies	3
8.	Creative Arts	6
	Pastoral/Religious Instruction Programme	1
Jumla		**35**

MATOKEO YA KIJUMLA YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI

Kufikia mwisho wa elimu ya msingi, mwanafunzi aweze:

a) kuwasiliana apasavyo akitumia mbinu za mazungumzo na ishara katika miktadha mbalimbali,
b) kutumikiza maarifa, ujuzi, maadili na mitazamo katika maisha ya kila siku,
c) kudhihirisha ujuzi wa kijamii maadili, na maadili ya kidini kwa nia ya kuchangia kukua kwa jamii,
d) kukuza talanta kwa nia ya kujiendeleza na kujifanikisha,
e) kuafiti, kutumia, kulinda na kutunza mazingira kwa nia ya kujifunza na kwa maendeleo endelevu,
f) kutumia ujuzi wa kidijitali kujifunza na kujifurahisha,
g) kuthamini tamaduni mbalimbali kwa nia ya kuishi kwa amani,
h) kufurahia haja ya umuhimu wa kutegemeana kwa binadamu na mataifa.

KAULI KIINI

Kiswahili ni lugha ya taifa na rasmi nchini Kenya na lugha ya mawasiliano katika eneo la Afrika Mashariki na Kati. Wakenya wengi hujifunza Kiswahili kama lugha ya pili. Ni muhimu wanafunzi wapate umilisi wa kuwasiliana kwa Kiswahili mapema hasa katika kiwango cha kwanza cha elimu. Somo hili humwezesha mwanafunzi kujenga stadi za kimsingi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Aidha, somo hili humwandaa mwanafunzi kwa mafunzo ya viwango vya juu na baadaye katika ajira.

MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI

Kufikia mwisho wa shule ya msingi daraja la juu, mwanafunzi aweze:

a) Kusikiliza kwa makini na kuitikia ipasavyo kwa Kiswahili katika miktadha mbalimbali ya mawasiliano.
b) Kuzingatia kanuni za lugha ili kuwasiliana kiubunifu kwa njia ya mazungumzo na maandishi.
c) Kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali.
d) Kusoma kwa ufasaha na kufahamu matini mbalimbali yaliyochapishwa na ya kidijitali na kutumia maarifa anayoyapata katika mazingira tofauti maishani.
e) Kutumia hati za kimaandishi na mfumo wa kidijitali kuwasiliana ipasavyo kwa kuzingatia mitindo na miundo husika katika miktadha mbalimbali.
f) Kuchangamkia matumizi ya Kiswahili kama lugha rasmi na ya taifa katika mawasiliano ya kila siku.

MPANGILIO WA MADA, MADA NDOGO NA MUDA ULIOPENDEKEZWA

Mada	Mada Ndogo	Muda Uliopendekezwa
Kusikiliza na Kuzungumza	1.1.1 Matamshi Bora (sauti *p/b, t/dj*)	2
	2.1.1 Maamkuzi na Maagano	2
	3.1.1 Matamshi Bora (sauti *k/g, ch/j*)	2
	4.1.1 Heshima Adabu na Vyeo	2
	5..1 Methali	2
	6.1.1Matamshi Bora	2
	7.1.1 Nahau	2
	8.1.1Visawe	2
	9.1.1.1Mazungumzo ya Kimuktadha	2
	10.1.1Sitiara za Tabia	2
	11.1.1 Kujieleza kwa Ufasaha	2
Kusoma	1.2.1 Kusoma kwa Ufahamu	2
	2.2.1 Kusoma kwa Kina	3
	3.2.1 Kusoma kwa Ufasaha	2
	4.2.1Kusoma kwa Mapana	2
	5.2.1 Kusoma kwa Ufahamu	2
	6.2.1Kusoma kwa Kina	2
	7.2.1 Kusoma kwa Mapana	2
	8.2.1 Kusoma kwa Ufahamu	3
	9.2.1 Kusoma kwa Mapana	3
	10.2.1. Kusoma kwa mapana	2
	11.2.1 Kusoma kwa Ufasaha	2

Kuandika	1.3.1 Insha ya Wasifu,	2
	2.3.1 Insha ya Masimulizi	2
	3.3.Kuandika kwa Tarakilishi	2
	4.3.1 Barua Rasmi	2
	5.3.1 Insha za Maelezo	2
	6.3.1 Insha za Wasifu	2
	7.3.1 Insha za Maelezo	2
	8.3.1 nsha za Masimulizi	2
	9.3.1 Kuandika Maelezo	2
	10.3.1 Insha za Masimulizi	2
	11.3.1 Barua Rasmi	2
Sarufi	1.4.1 Vivumishi vya Sifa.	2
	1.4.2 Vivumishi Viashiria	2
	1.4.3 Vivumishi Vimilikishi	2
	2.4.1 Vivumishi vya Idadi	2
	2.4.2 Vivumishi Viulizi	2
	2.4.3 Kivumishi Kielezi	2
	3.4.1 Viwakilishi vya Nafsi	2
	3.4.2 Viwakilishi Viashiria	2
	3.4.3 Viwakilishi vya Idadi	2
	3.4.4 Uakifishaji	2
	4.4.1 Ngeli ya YA-YA	3
	5.4.1 Ngeli ya U-U	3
	6.4.1 Ngeli ya I-I	3

	7.4.1 Ngeli ya PA-KU-MU	3
	8.4.1 Mnyambuliko wa Vitenzi	3
	9.4.1 Vinyume vya Vivumishi	2
	10.4.1 Hali ya Masharti-nge/ -ngali na ki	3
	11.4.1 Ukanusho wa Maneno	2
	11.4.2. Ukubwa na Udogo wa Nomino	2
	11.4.3 Udogo wa nomino	2
	Jumla ya Vipindi	**120**

KUMBUKA:
Idadi ya vipindi vilivyopendekezwa kwa kila mada ndogo vinaweza kuwa vichache au vingi kutegemea na muktadha.

1.0 VIUNGO VYA MWILI VYA NDANI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli Za Ujifunzaji	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
1.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**1.1.1 Matamshi Bora** *d/nd,ch/sh,j/nj na g/ng* **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua silabi zinazotokana na sauti *d/nd, ch/sh, j/nj* na *g/ng* katika maneno, b) kutamka silabi zinazotokana na sauti zinazokaribiana kimatamshi ili kuimarisha matamshi, c) kutamka vitanzandimi vinavyoundwa kwa silabi za sauti zinazokaribiana kimatamshi ili kuimarisha matamshi bora, d) kuchangamkia kukariri vitanzandimi vinavyoundwa kwa silabi za sauti zinazokaribiana kimatamshi ili kuimarisha matamshi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua silabi za sauti, *d/nd, ch/sh, j/nj na g/ng* (*k.v. doa/ndoa, choka/shoka, jaa/njaa, goma/ngoma*) kutokana na maneno kwenye vitabu, ubaoni au kwa kutumia vifaa vya kidijitali, • kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali (*k.v. kinasasauti*), • kutamka silabi za sauti lengwa akishirikiana na wenzake, • kusikiliza vitanzandimi vinavyoundwa kutokana na maneno yenye sauti lengwa vikikaririwa (*k.v.Mkunjo ulikunjwa na waja wenye njaa kukicha*), • kuunda vitanzandimi vinavyotokana na vitate husika akishirikiana na wenzake, • kuwasilisha vitanzandimi alivyounda darasani ili wenzake wamtolee maoni,	1. Je, unajua maneno gani yenye silabi za sauti d/nd, ch/sh, j/nj na g/ng? 2. Je, Unajua vitanzandimi gani vyenye silabi za sauti d/nd, ch/sh, j/nj na g/ng?

			• kutoa maoni kuhusu vitanzandimi vya wenzake kwa upendo na heshima, • kuunda vitanzandimi kwenye vifaa vya kidijitali kwa kushirikiana na wenzake mitamboni na kuvirekebisha.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala kuhusu vitanzandimi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza sauti na kuunda vitanzandimi.
- Kujiamini: mwanafunzi anapounda vitanzandimi vyenye maana kutokana na sauti zinazokaribiana kimatamshi.
- Ubunifu: mwanafunzi anaposhiriki katika kuunda vitanzandimi vyenye maana.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika shughuli za ujifunzaji.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.

Masuala mtambuko:

- Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapounda vitanzandimi kutokama na suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kutamka vitanzandimi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi yaliyopendekezwa
1.2 Kusoma	**1.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa suala lengwa uliotumika katika kifungu ili kuimarisha ufahamu, b) kueleza maana ya msamiati lengwa ili kuubainisha, c) kuonyesha ufahamu wakifungu kwa kujibu maswali na kutoa muhtasari, d) kuchangamkia usomaji ili kuimarisha ufahamu.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viungo vya mwili vya ndani (*k.v. moyo, mapafu, ini, kibofu, wengu, figo, ubongo, mifupa na mishipa*) kutokana na picha, chati au kwenye tarakilishi, • kueleza maana za msamiati alioutambua, • kusoma kifungu kuhusu suala lengwa kwenye kitabu au kwenye tarakilishi akishirikiana na wenzake, • kujibu maswali kutokana na kifungu husika, • kutoa muhtasari wa kifungu alichosoma, • kutunga sentensi akitumia msamiati wa suala lengwa uliotumiwa katika kifungu, akishirikiana na wenzake, • kusoma vifungu mtandaoni kuhusususuala lengwa akisaidiwa na mzazi au mlezi wake, • kuwasilisha kwa wenzake ujumbe alioupata katika vifungu alivyovisoma.	1. Unazingatia nini unaposoma kifungu cha hadithi? 2. Kusoma kuhusu viungo vya mwili vya ndani kuna umuhimu gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kutambua viungo vya mwili vya ndani. Vilevile, anapotunga sentensi akishirikiana na wenzake.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia msamiati wa suala lengwa uliotumiwa katika kifungu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anaposoma vifungu mtandaoni.

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposikiliza wenzake wakisoma kifungu na kuheshimu maoni yao katika shughuli za ujifunzaji. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Uwajibikaji: mwanafunzi anaposoma vifungu mtandaoni na kuwasilisha ujumbe uliomo kwa wenzake.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anaposoma vifungu mtandaoni kuhusu suala lengwa akisaidiwa na mzaziau mlezi wake.
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kutamka vitanzandimi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.3 Kuandika	**1.3.1 Insha ya Wasifu** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili maudhui ya insha ya wasifu kwa kuzingatia mada ili kukuza ubunifu, b) kuandika insha ya wasifu kwa ubunifu ili kujenga maelezo yenye kutoa picha dhahiri, c) kuchangamkia utunzi wa insha ya wasifu ili kujenga ubunifu.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusoma vielelezo vya insha ya wasifu vilivyoandikwa katika matini mbalimbali au tarakilishi huku akitambua maudhui, • kujadili mada na muundo wa insha ya wasifu, • kubainisha na kujadili vidokezo vifaavyo vya mada lengwa, • kujadili maudhui ya insha ya wasifu kwa kurejelea mada, • kuandika insha ya wasifu isiyopungua maneno 200 inayohusu mada lengwa (*k.m: Daktari nimpendaye*) kwa kuzingatia, anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, kanuni za kisarufi (*k.v. uakifishaji mwafaka na tahajia*) na kwa lugha ya kiubunifu inayojumuisha methali, tashbihi na nahau alizojifunza awali, • kukuza umilisi wa ujuzi wa kidijitali kwa kuandika insha ya wasifu mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwawasilishia wenzake insha aliyoandika ili wampe maoni yao.	Je, wasifu hueleza kuhusu nini?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kiteknolojia katika kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya wasifu. • Ubunifu: mwanafunzi anapoandika insha ya wasifu.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji • Maadili mbalimbali kutegemea sifa za wahusika katika insha
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika Shughuli mbalimbali za ujifunzaji • Kujiendeleza kibnafsi: mwanafunzi anapokuza ujuzi wa kidijitali kwa kuandika insha ya wasifu mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili waitathmini. • Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapoandika insha kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.1 Vivumishi vya Sifa** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya vivumishi vya sifa ili kuvitofautisha na aina zingine za maneno, b) kutambua vivumishi vya sifa katika matini mbalimbali ili kuvibainisha, c) kutumia vivumishi vya sifa kutunga sentensi au vifungu vya maneno kwa usahihi, d) kufurahia kutumia vivumishi vya sifa katika sentensi au vifungu vya maneno.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maana ya vivumishi lengwa kwa kurejelea vitu au watu katika mazingira yake (*k.m.: Mwalimu mzuri, njia ndefu, kijiko kichafu*), • kutambua vivumishi vya sifa (*k.v. –zuri, -baya, -refu, -fupi, -ekundu, hodari*) katika tarakilishi, kapu la maneno au mti wa maneno akishirikiana na wenzake,, • kutambua vivumishi vya sifa katika sentensi, • kutambua vivumishi vya sifa katika kifungu, • kuandika sentensi kwa usahihi akitumia vivumishi lengwa akishirikiana na wenzake, • kujaza nafasi kwenye sentensi au vifungu vya maneno kwa kutumia vivumishi lengwa kwenye daftari au kwenye tarakilishi.	Ni maneno gani unayotumia kuelezea sifa za watu au kitu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vivumishi vya sifa. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua vivumishi vya sifa.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposikiliza wenzake wakitoa mchango wao darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapofuata maelekezo ya mwalimu na wenzake darasani. Pia anapotunga sentensi kama alivyoagizwa.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji darasani. • Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapotumia msamiati wa suala lengwa kutunga sentensi akitumia vivumishi vya sifa.
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vivumishi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	**1.4.2 Vivumishi Viashiria** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya vivumishi viashiria ipasavyo ili kuvibainisha, b) kutambua vivumishi viashiria katika matini mbalimbali, c) kutumia vivumishi viashiria katika sentensi au vifungu vya maneno kwa usahihi, d) kufurahia kutumia vivumishi viashiria katika sentensi au vifungu vya maneno.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maana ya vivumishi lengwa kwa kurejelea vitu vilivyo karibu naye, mbali naye na mbali kabisa (*k.m: Kitabu hiki/hicho/kile*), • kutambua vivumishi viashiria (*k.v. huyu, huyo, yule, hivi, hivyo, vile*) katika tarakilishi, kapu la maneno au mti wa maneno ili kukuza hamu ya ujifunzaji, • kutambua vivumishi viashiria katika sentensi • kutambua vivumishi viashiria katika ifungu, • kuandika sentensi akitumia vivumishi lengwa kwa usahihi akishirikiana na wenzake, • kujaza mapengo kwenye sentensi au vifungu vya maneno kwa kutumia vivumishi lengwa, • kutunga sentensi sahihi au vifungu vya maneno katika kifaa cha kidijitali akitumia vivumishi lengwa.	Ni maneno gani unayoweza kutumia kuonyesha umbali wa mtu aukitu?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotambua vivumishi viashiria katika matini mbalimbali. • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vivumishi viashiria. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia kifaa cha kidijitali.				

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposikiliza wenzake wakitoa mchango wao darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapofuata maelekezo ya mwalimu na wenzake darasani. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Masuala mtambuko: Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapotumia msamiati wa suala lengwa kutunga sentensi akitumia vivumishi vya sifa
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vivumishi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	1.4.3 **Vivumishi Vimilikishi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kuelezea maana ya vivumishi vimilikishiiili kuvitofautisha na aina zingine za vivumishi, b) kutambua vivumishi vimilikishi katika matini mbalimbali, c) kutumia vivumishi vimilikishi katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya vivumishi vimilikishi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleze maana ya vivumishi vimilikishi ili kuibainisha, • kutambua vivumishi vimilikishi (*k.v –angu, -ako, -ake, -etu, -ao n.k.*) katika tarakilishi, kapu maneno au mti maneno, • kutambua vivumishi vimilikishi katika sentensi, • kutambua vivumishi vimilikishi katika kifungu, • kujadili maana ya vivumishi vimilikishi huku akitoa mifano, • kutumia vivumishi vimilikishi katika sentensi kwa kuigiza umiliki wa vitu mbalimbali, • kutunga sentensi akitumia vivumishi vimilikishi, • kukuza ujuzi wa kidijitali kwa kutumia vifaa vya kidijitali, • kutunga sentensi akitumia vivumishi vimilikishi na kuzituma mtandaoni ili wenzake wazisome na kuzisahihisha, • kujaza mapengo kwa kutumia vivumishi vimilikishi ili kukamilisha sentensi kwenye daftari au katika tarakilishi kwa kuburura viwakilishi vimilikishi mwafaka	Je, unajua maneno yapi yanayotumika kuonyesha kitu ni cha nani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano kuhusu matumizi ya vivumishi vimilikishi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojibu swali dadisi lililopendekezwa.
- Ujuzi wa kidijital: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutambua vivumishi lengwa.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia vivumishi vimilikishi kwa ufasaha katika sentensi.

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapofanya kazi kwa zamu. Pia mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapokamilisha kazi yake kwa wakati ufaao.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapotumia msamiati wa suala lengwa kutunga sentensi akitumia vivumishi vya sifa.
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vivumishi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.*

2.0 MICHEZO

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli za Ujifunzaji	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**2.1.1 Maamkuzi na Maagano** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili umuhimu wa maamkuzi na maagano katika mawasiliano, b) kujadili maamkuzi na maagano yanayotumika katika miktadha mbalimbali, c) kutumia aina mbalimbali za maamkuzi na maagano katika mawasiliano, d) kuchangamkia maamkuzi na maagano katika mahusiano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili na wenzake umuhimu wa maamkuzi na maagano, • kutambua maamkuzi mbalimbali (*k.v. Waambaje? Salam Aleikum? Unaendeleaje?)* na maagano mbalimbali (*k.v. mchana mwema, buriani*, *baki salama*) kutoka kwenye chati, ubao, michoro,picha au vifaa vya kidijitali, • kujadili maamkuzi na maagano yanayolengwa na matumizi yake, • kutazama watu wakiamkuana na kuagana katika vifaa vya kidijitali, • kuigiza maamkuzi na maagano lengwa na kuheshimu nafasi ya kila mmoja katika maigizo haya.	1. Kwa nini watu huamkuana? 2. Kuagana kuna umuhimu gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza maamkuzi na maagano.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika mchakato wa ujifunza.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotumia na kuigiza maamkuzi na maagano ipasavyo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu nafasi za wenzake katika maigizo.
- Upendo: mwanafunzi anapotumia maamkuzi na maagano huashiria upendo.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.

Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anapojumuika katika shughulli za ujifunzaji na wenzake darasani. • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapochangamkia maamkuzi na maagano katika mawasiliano yake ya kawaida. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotazama watu wakiamkuana na kuagana katika vifaa vya kidijitali.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya adabu anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Arts.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.2 Kusoma	**2.2.1 Kusoma kwa Kina** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maana, tahajia, ngeli na aina za maneno kwa kutumia kamusi, b) kutumia kamusi ipasavyo kutafuta maana za maneno mageni yaliyo katika matini aliyosoma ili kukuza msamiati wake, c) kuchangamkia umuhimu wa kamusi katika kukuza msamiati na sarufi ya Kiswahili.	Mwanafunzi aelekezwe: • kushiriki katika mjadala na wenzake kuhusu jinsi ya kutumia kamusi kutambua maana, tahajia, ngeli, aina za maneno na maana za maneno hayo, • kusikiliza msamiati wa suala lengwa (*k.v. kambumbu, gori, hoki, Jugwe)* ukisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali na kutambua tahajia yake kwa kutumia kamusi akishirikiana na wenzake, • kuchagua maneno kutoka kapu maneno, mti maneno, kadi maneno au kifaa cha kidijitali na kutambua ngeli, aina na maana za maneno hayo kwa kurejelea kamusi akishirikiana na wenzake, • kutumia kamusi kutafuta maana za maneno mbalimbali akishirikiana na wenzake, • kutumia mtandao kutafuta maana za maneno, • kutumia mtandao kusikiliza na kusoma maelezo kuhusu msamiati anaotafutia maana.	1. Unatafutaje maana ya maneno kwenye kamusi? 2. Kwa nini tunatumia kamusi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutumia kamusi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia mtandao kutafuta maana za maneno. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoanza kutumia kamusi kutafuta maana za maneno.
Maadili: • Uzalendo: mwanafunzi anapotumia msamiati ili kuweza kutumia lugha ya Kiswahili ipasavyo kama lugha ya taifa. • Upendo: mwanafunzi anapotumia kamusi pamoja na wenzake. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapofanya shughuli za ujifunzaji na wenzake. • Haki za watoto: mwanafunzi anaposikiliza na kutumia msamiati wa suala lengwa katika kufahamu michezo tofauti inayomhusu. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotumia mtandao kutafuta maana ya maneno.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa mapana anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Arts.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli za Ujifunzaji	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.3 Kuandika	**2.3.1 Insha za Masimulizi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kubainisha vidokezo vya kutumia katika kuandika insha ya masimulizi, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kuzingatia mtindo na muundo wake, c) kuchangamkia utunzi wa insha ya masimulizi ili kujenga ubunifu.	Mwanafunzi aelekezwe: • kubainisha na kujadili vidokezo vifaavyo vya mada lengwa, • kujadili mada na muundo wa insha ya masimulizi na kukuza umilisi wa mawasiliano na ushirikiano, • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kuandika insha isiyopungua maneno 200 inayosimulia kisa cha tukio linalohusiana na michezo kwa kuzingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lughaya kiubunifu. Katika kufanya hivi, atakuza ubunifu, • kukuza ujuzi wa kidijitali kwa kuandika insha ya masimulizi mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwawasilishia wenzake insha aliyoandika ili waitathmini.	Je, unazingatia nini ili kuandika insha nzuri ya masimulizi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: wakati vifaa vya kidijitali vinapotumiwa kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya masimulizi. • Ubunifu: mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.
Maadili: • Heshima : mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji • Maadili mbalimbali kutegea tabia za wahusika wa insha.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anapofanya shughuli za ujifunzaji pamoja na wenzake. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika insha ya masimulizi na kuisambaza mtandaoni. • Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapoandika insha kuhusu suala lengwa. • Haki ya watoto: mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi kuhusu michezo inayomhusu.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika insha za masimulizi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Arts.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli za Ujifunzaji	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.1 Vivumishi vya Idadi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya vivumishi vya idadi ili kuvitofautisha na aina nyingine za vivumishi, b) kutambua vivumishi vya idadi katika matini, c) kutumia vivumishi vya idadi katika sentensi au vifungu vya maneno kwa usahihi, d) kufurahia kutumia vivumishi vya idadi katika sentensi au vifungu vya maneno.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vivumishi vya idadi (*k.v.moja, ishirini, chache, nyingi*) katika tarakilishi, kapu la maneno au mti wa maneno, • kutambua vivumishi vya idadi katika sentensi, • kutambua vivumishi vya idadikatika kifungu, • kueleza maana ya vivumishi lengwa kwa kurejelea vitu vilivyo katika mazingira yao (*k.m. Kitabu kimoja, kalamu nyingi*), • kuandika sentensi akitumia vivumishi lengwa kwa usahihi akishirikiana na wenzake, • kujaza nafasi kwenye sentensi au vifungu vya maneno kwa kutumia vivumishi lengwa, • kutunga sentensi sahihi au vifungu vya maneno akitumia vivumishi lengwa.	Ni maneno gani unayotumia kutajia idadi ya vitu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vivumishi vya idadi.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposikiliza wenzake wakitoa mchango wao darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapofuata maelekezo ya mwalimu na wenzake darasani.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirirki katika shughuli za darasani. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotambua vivumishi vya idadi kwenye kifaa cha kidijitali. • Elimu ya mazingira: mwanafunzi anapoeleza maana ya vivumishi vya idadi kwa kurejelea vitu vilivyo katika mazingira yake.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vivumishi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Arts.* .

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli za Ujifunzaji	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.2 Vivumishi Viulizi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya vivumishi viulizi ili kuvitofautisha na aina nyingine za vivumishi, b) kutambua vivumishi viulizi katika matini, c) kutumia vivumishi viulizi katika sentensi au vifungu vya maneno kwa usahihi. d) kufurahia kutumia vivumishi viulizi katika sentensi au vifungu vya maneno.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maana ya vivumishi viulizi, • kutambua vivumishi viulizi (*k.v. –pi?gani?*) katika tarakilishi, kapu la maneno au mti wa maneno, • kutambua vivumishi viulizi katika sentensi, • kutambua vivumishi viulizi katika kifungu kifupi, • kueleza maana ya vivumishi lengwa kwa kurejelea vitu vilivyo katika mazingira yake (*k.m: Kitabu kipi? Nguo gani?*), • kujaza nafasi kwenye sentensi au vifungu vya maneno kwa kutumia vivumishi lengwa, • kutunga sentensi sahihi au vifungu vya maneno akitumia vivumishi lengwa katika daftari lake au katika kifaa cha kidijitali, • kuwasilisha sentensi zake darasani ili mwalimu na wenzake wazisahihishe.	Ni maneno gani unayotumia kuulizia swali?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia vivumishi viulizi. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotambua vivumishi viulizi katika matini mbalimbali.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposikiliza wenzake wakitoa mchango wao darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapofuata maelekezo ya mwalimu na wenzake darasani.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za darasani. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotambua vivumishi vya idadi kwenye kifaa cha kidijitali. • Elimu ya mazingira: mwanafunzi anapoeleza maana ya vivumishi vya idadi kwa kurejelea vitu vilivyo katika mazingira yake.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vivumishi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Arts.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	**2.4.3 Kivumishi Kirejeshi (amba-)** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza matumizi ya kivumishi kirejeshi **amba-** ili kuyabainisha, b) kutambua kivumishi kirejeshi **amba-** katika matini, c) kutumia kivumishi kirejeshi **amba-** katika sentensi au vifungu vya maneno kwa usahihi, d) kufurahia kutumia kivumishi kirejeshi **amba-** katika sentensi au vifungu vya maneno.	**Mwanafunzi aelekezwe:** • kueleza matumizi ya kivumishi kirejeshi amba- ipasavyo, • kutambua kivumishi kirejeshi amba-(*k.v. ambaye, ambao, ambacho*, *ambalo n.k*) katika tarakilishi, kapu maneno au mti maneno, • kutambua kivumishi kirejeshi amba-katika sentensi, • kutambua kivumishi kirejeshi amba-katika kifungu, • kueleza maana ya kivumishi lengwa kwa kurejelea vitu vilivyo katika mazingira yake (*k.m: mgeni ambaye,mlango ambao, kiatu ambacho*), • kuandika sentensi akitumia kivumishi lengwa kwa usahihi akishirikiana na wenzake, • kujaza mapengo kwenye sentensi au vifungu vya maneno kwa kutumia kivumishi lengwa, • kutunga sentensi sahihi au vifungu vya maneno akitumia kivumishi lengwa.	Je, unakumbuka aina gani za vivumishi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia kivumishi kirejeshi **amba-**.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposikiliza wenzake wakitoa mchango wao darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapofuata maelekezo ya mwalimu na wenzake darasani.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii: anaposhiriki katika shughuli za ujifunzaji darasani. • Elimu ya mazingira: mwanafunzi anapoeleza maana ya kivumishi kirejeshi amba- kwa kurejelea vitu vilivyo katika mazingira yake.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vivumishi amba anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Arts.*

3.0 MAHUSIANO

<table>
<tr><th>Mada</th><th>Mada Ndogo</th><th>Matokeo Maalum Yanayotarajiwa</th><th>Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa</th><th>Swali Dadisi Lililopendekezwa</th></tr>
<tr><td>3.1 Kusikiliza na kuzungumza</td><td>3.1.1 Matamshi Bora

(Vipindi 2)</td><td>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:
a) kutambua vitendawili kwenye matini mbalimbali,
b) kutega na kutegua vitendawili ili kujenga matamshi bora,
c) kuchangamkia matumizi ya vitendawili katika mawasiliano.</td><td>Mwanafunzi aelekezwe:
• kutambua vitendawili katika chati, ubao au katika vifaa vya kidijitali (k.m. Adui mpenzi (Moto); Wanangu watatu daima wako pamoja (mafiga); kuku wangu watagia mibani (Nanasi),
• kusikiliza vitendawili vikitegwa na kuteguliwa kupitia vyombo vya kidijitali,
• kushiriki katika kutega na kutegua vitendawili akiwa na wenzake,
• kujadiliana na mzazi au mlezi wake kuhusu vitendawili vinavyotegwa katika jamii yao.</td><td>Je, vitendawili vina umuhimu gani katika jamii?</td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
• Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kutega na kutegua vitendawili kwa kushirikiana na wenzake.
• Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapofikiria kuhusu majibu ya vitendawili.
• Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza vitendawili vikitegwa na kuteguliwa.
• Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kutega na kutegua vitendawili.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili:
• Heshima: mwanafunzi anapoheshimu utegaji na uteguzi wa vitendawili wa wenzake.
• Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.</td></tr>
</table>

Masuala mtambuko: Mshikamano wa kijami: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji**.**
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya matumizi ya vitendawili na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mahusiano na yanayofundishwa katika somo la *Social Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.2 Kusoma	**3.2.1 Kusoma kwa Ufasaha** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vipengele vya kuzingatia katika kusoma kwa ufasaha, b) kusoma kifungu kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu kwa kasi ifaayo, d) kusoma kifungu kwa kutumia sauti ipasavyo, e) kusoma kifungu kwa kuambatanisha ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kifungu kwa kuzingatia vipengele vya usomaji.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadiliana na wenzake vipengele vya kuzingatia katika kusoma makala kwa ufasaha, • kutazama vielelezo vya video vinavyoonyesha usomaji fasaha wa makala (k.v. hotuba, habari,) au na wenzake, • kusoma kifungu kuhusu suala lengwa la mahusiano kati ya watu katika jamii (k.v. sahibu /rafiki/ mwandani, mpenzi, mwana, ndugu, jirani, mwenza) katika matini andishi au ya kidijitali akizingatia matamshi bora, • kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (*maneno sahihi yasiyopungua 80 kwa dakika*) ili wenzake wamtolee maoni, • kusoma kifungu akizingatia sauti ifaayo (k.v. kiwango cha sauti na kiimbo), • kusoma kifungu kwa kuambatanisha ishara zifaazo panapofaa (k.v. ishara za uso na mikono zinazozingatia tamaduni),	Unaposoma kifungu ni mambo yapi unayozingatia ili kusoma ifaavyo?

			• kushirikiana na mzazi au mlezi kusoma makala akizingatia vipengele vya usomaji bora.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kujadiliana kuhusu vipengele vya kusoma kwa ufasaha.
- Kujiamini: mwanafunzi anaposoma kifungu kwa ufasaha.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotumia ishara zifaazo wakati wa kusoma kifungu.
- Hamu ya ujifunzaji**:** mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli ya kusoma.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake katika shughuli za ujifunzaji wanapojadili vipengele vya usomaji bora.
- Upendo: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kushiriki katika mjadala wakati wa shughuli ya ujifunzaji.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojitolea kuwasomea wenzake kifungu.
- Umoja**:** mwanafunzi anapotangamana na wenzake kujadili vipengele vya usomaji bora.

Masuala mtambuko:

Mshikamano wa kijamii na wa kitaifa: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufasaha na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.*
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mahusiano na yanayofundishwa katika somo la *Social Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.3 Kuandika	**3.3.1 Kuandika kwa Tarakilishi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua aina mbalimbali za maandishi ya tarakilishi na ishara zinazotumiwa katika maandishi ya tarakilishi, b) kuandika kifungu kifupi kuhusu suala lengwa kwa kutumia maandishi mbalimbali yaliyotofautishwa katika tarakilishi, c) ufurahia utumiaji wa tarakilishi katika kuandika.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua aina mbalimbali za maandishi ya tarakilishi (*k.v. chapa koza, italiki namaandishi yaliyopigiwa mstari*) akishirikiana na wenzake. • kutambua ishara zinazotumiwa kutofautisha maandishi akishirikiana na wenzake, • kuandika kwa ubunifu kwenye tarakilishi kifungu cha aya moja ya maneno yasiyopungua 50 kuhusu mahusiano kati ya watu katika jamii, • kutumia kipanya kuchagua sehemu ya maandishi anayolenga kutofautisha, • kutumia kipanya kuteua ishara anayotaka kutumia kutofautisha maandishi kama vile ishara ya chapa koza, italiki na kupigia mistari,. • kuonyesha ujuzi wa kidijitali kwa kuwatumia wenzake kifungu alichoandika mtandaoni ili wamtolee maoni.	Je, unajua maandishi ya aina gani yanayotumika katika tarakilishi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotunga vifungu vya maneno na kuviandika kwenye tarakilishi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kuandika.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga na kuandika kifungu.

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapowapatia wenzake nafasi ya kutambua ishara zinazotumiwa kutofautisha maandishi kwenye tarakilishi katika kazi ya vikundi. • Upendo: mwanafunzi anapowaelekeza wenzake katika matumizi ya tarakilishi. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza tarakilishi anapoitumia.
Masuala mtambuko: • Kujiendeleza kibinafsi: mwanafunzi anapofaulu kutumia vifaa vya kidijitali katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotumia ujuzi wa kidijitali kuwatumia wenzake kifungu alichoandika mtandaoni ili wamtolee maoni. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika kwa vifaa vya kidijitali na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.*

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
3.4 Sarufi	**3.4.1 Viwakilishi vya Nafsi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya viwakilishi vya nafsi ili kuvitofautisha na viwakilishi vingine, b) kutambua viwakilishi vya nafsi katika matini mbalimbali, c) kutumia viwakilishi vya nafsi kwa usahihi katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya viwakilishi vya nafsi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili maana ya viwakilishi vya nafsi huku akitoa mifano, • kutambua viwakilishi vya nafsi (*k.v. mimi*, *wewe*, *yeye*, *sisi*, *nyinyi*, *wao*, *n.k.*) katika ubao, tarakilishi, kapu maneno au mti maneno, • kutambua viwakilishi vya nafsi katika sentensi, • kutambua viwakilishi vya nafsi katika kifungu kifupi, • kutumia viwakilishi vya nafsi kutunga sentensi kwenye daftari au tarakilishi, • kujaza nafasi kwa kutumia viwakilishi vya nafsi ili kukamilisha sentensi kwenye daftari au katika tarakilishi.	Je, ni maneno yapi yanayotumika kuwakilisha nafsi mbalimbali?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika majadiliano kuhusu matumizi ya viwakilishi vya nafsi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutunga sentensi au kujaza mapengo. • Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia viwakilishi vya nafsi.
Maadili: • Heshima: wanafunzi wanapofanya kazi kwa zamu. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Uwajibikaji: wanafunzi wanapokamilisha kazi yao.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia viwakilishi nafsi kwa kurejelea suala lengwa**.**
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya viwakilishi vya nafsi na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	**3.4.2 Viwakilishi Viashiria** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya viwakilishi viashiria ili kuvibainisha, b) kutambua viwakilishi viashiria katika matini mbalimbali, c) kutumia viwakilishi viashiria kwa usahihi katika sentensi, d) kuonea fahari matumizi ya viwakilishi viashiria katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili na wenzake maana ya viwakilishi viashiria huku akitoa mifano mwafaka, • kutambua viwakilishi viashiria (k.v. hapa/hapo/pale, huku/huko/kule) katika ubao, kifaa cha kidijitali, chati, mti wa maneno au kadi za maneno, • kutambua viwakilishi viashiria katika sentensi, • kutambua viwakilishi viashiria katika kifungu kifupi, • kutunga sentensi akitumia viwakilishi viashiria, • kujaza nafasi kwa kutumia viwakilishi viashiria ili kukamilisha sentensi kwenye daftari au katika tarakilishi.	Je, unajua maneno yapi yanayotumika kuonyesha umbali wa kitu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashiriki katika majadiliano kuhusu matumizi ya viwakilishi viashiria.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotafuta jibu la Swali Dadisi Lililopendekezwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutunga sentensi au kujaza mapengo.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia viwakilishi viashiria katika sentensi.

Maadili: • Heshima: wanafunzi wanapofanya kazi kwa zamu. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Uwajibikaji: wanafunzi wanapokamilisha kazi yao.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za ujifunzaji na wenzake. • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia viwakilishi viashiria kwa kurejelea suala lengwa
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya viashiria na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Safuri Sarufi	**3.4.3 Viwakilishi vya Idadi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maana ya viwakilishi vya idadi ili kuvitofautisha na viwakilishi vingine, b) kutambua viwakilishi vya idadi katika matini mbalimbali, c) kutumia viwakilishi vya idadi kwa usahihi katika sentensi ili kuboresha mawasiliano, d) kuonea fahari matumizi ya viwakilishi vya idadi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili na wenzake maana ya viwakilishi vya idadi huku akitoa mifano mwafaka, • kutambua viwakilishi vya idadi (*k.v. chache, nyingi, tatu, kumi n.k.)* katika ubao, kadi za maneno, mti wa maneno, chati au kifaa cha kidijitali, • kutambua viwakilishi vya idadi katika sentensi, • kutambua viwakilishi vya idadi katika kifungu kifupi, • kutumia viwakilishi vya idadi kutunga sentensi daftarini au katika kifaa cha kidijitali, • kujaza nafasi kwa kutumia viwakilishi viashiria ili kukamilisha sentensi kwenye daftari au katika kifaa cha kidijitali.	Je, unajua maneno yapi yanayotumika kuonyesha idadi ya vitu?

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashiriki katika majadiliano kuhusu matumizi ya viwakilishi vya idadi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojibu swali dadisi lililopendekezwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutunga sentensi au kujazia mapengo
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia viwakilishi vya idadi.

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapofanya kazi kwa zamu. • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapokamilisha shughuli za ujifunzaji.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za ujifunzaji na wenzake. • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia viwakilishi vya idadi kwa kurejelea suala lengwa
Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya viwakilishi vya nafsi na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la *English.*

<table>
<tr><th>Mada</th><th>Mada Ndogo</th><th>Matokeo Maalum Yanayotarajiwa</th><th>Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa</th><th>Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa</th></tr>
<tr><td>3.4 Sarufi</td><td>3.4.4 Uakifishi

(Vipindi 2)</td><td>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:
a) kutambua alama ya hisi, ritifaa na koloni katika maandishi,
b) kutumia alama ya hisi, ritifaa na koloni ifaavyo katika maandishi,
c) kufurahia matumizi ya alama ya hisi, ritifaa na koloni katika maandishi.</td><td>Mwanafunzi aelekezwe:
• kutambua alama ya hisi, ritifaa na koloni katika maandishi,
• kuakifisha sentensi akitumia alama ya hisi, ritifaa na koloni,
• kuakifisha kifungu kifupi akitumia alama ya hisi, ritifaa na koloni,
• kuandika sentensi akitumia alama ya hisi, ritifaa na koloni ifaavyo katika daftari lake,
• kuandika sentensi zenye alama ya hisi, ritifaa na koloni akitumia kifaa cha kidijitali.</td><td>1. Kwa nini alama za kuakifisha hutumiwa katika maandishi?
2. Ni alama gani za uakifishi unazoweza kuzitumia kwa usahihi?</td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
• Mawasiliano na ushirikiano: wanafunzi wanaposhiriki mijadala kuhusu uakifishi.
• Ubunifu: wanapotunga sentensi wakitumia viakifishi.
• Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kuakifisha sentensi au vifungu ifaavyo.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili:
• Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
• Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala mtambuko:
• Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji
• Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia alama ya hisi, ritifaa na koloni akirejelea suala lengwa.
• Mawasiliano faafu: mwanafunzi anapotumia alama ya hisi, ritifaa na koloni katika maandishi ili kuwasiliana ipasavyo.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano na masomo mengine:
Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya uakifishaji na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji dhana hiyo katika somo la English.</td></tr>
</table>

4.0 MISIMU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
4.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**4.1.1 Heshima, Adabu na Vyeo** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno ya heshima yanayotumiwa katika mawasiliano, b) kuonyesha uelewa wa maneno ya heshima kwa kuyatumia kwa usahihi katika mawasiliano, c) kuthamini kutumia maneno ya heshima katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua maneno ya heshima (*k.v. shehe, kasisi, padre, mwadhini, mheshimiwa, rais, mtawa*) kwenye ubao, mti maneno, tarakilishi au kapu maneno, • kueleza maana ya maneno lengwa kama yanavyotumiwa katika mahusiano ya kila siku kati ya watu, • kutunga sentensi kwa kutumia maneno lengwa kwa usahihi, • kutazama maigizo ya watu wakitumia maneno ya heshima kwenye tarakilishi na video, • kuigiza mazungumzo mafupi akiwa na wenzake huku akitumia msamiati wa heshima.	1. Ni maneno yapi ya heshima unayoyajua na unayoweza kutumia kurejelea watu tofauti? 2. Kutumia maneno ya heshima kuna umuhimu gani katika jamii?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi, video na projekta kutazama maigizo mafupi. • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika maigizo na mijadala. • Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza ipasavyo mazungumzo akitumia msamiati wa heshima.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapotumia maneno ya udugu. Pia anapoheshimu nafasi za wenzake katika maigizo. • Upendo: mwanafunzi anapotumia maneno ya udugu kwa wenzake na kwa wakubwa wake. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia maneno ya heshima kuwarejelea watu maalum.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika maigizo mafupi akiwa na wenzake. • Masuala ya kiuana na jinsia: mwanafunzi anapotumia maneno yanayorejelea uana na jinsia mahususi katika mawasiliano. • Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapotunga sentensi kwa kuejelea suala lengwa. • Kujiendeleza kibinafsi: mwanafunzi anapotambua maneno ya heshima yanayotumika katika jamii yake kutoka kwa mzazi au mlezi.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya maneno ya heshima, adabu na vyeo na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la misimu na yanayofundishwa katika somo la *Enviromental Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.2 Kusoma	**4.2.1 Kusoma kwa Mapana** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua hatua za kiusalama katika matumiziya vifaa vya kidijitali anaposoma, b) kusakura matini kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma vyenye mada lengwa, c) kutumia vifaa ya kidijitali kwa urahisi ili kupata matini yanayolengwa, d) kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma ujumbe ili kuimarisha maarifa yake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili na wenzake kuhusu hatua za kiusalama na maadili anayofaa kuzingatia anapotafuta na kusoma matini ya kidijitali, • kujadili na wenzake kuhusu utunzaji wa vifaa vya kidijitali anavyotumia katika usomaji, • kuzingatia hatua za kiusalama katika kutumia vifaa vya kidijitali (*k.v. kufungua mitandao ifaayo*), • kutambua jina la faili lengwa kwenye tarakilishi na kufanya mazoezi ya kufungua na kufunga faili, • kutambua mitandao salama yenye matini inayoafiki kiwango na mahitaji yake, • kutambua umuhimu wa kutoa habari kwa mwalimu, mzazi au mlezi wake endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni na kutowasiliana nao, • kusoma matini yanayojumuisha msamiati wa misimu kwa kutumia vifaa vya kidijitali, • kutafuta maana za maneno mapyakwenye kamusi mtandaoni,	Kusoma matini ya kidijitali kuna manufaa gani?

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>kusikiliza matamshi na maelezo kuhusu anachokisoma mtandaoni panapowezekana,
kutoa habari kwa muhtasari kuhusu matini aliyosoma na kujibu maswali katika maandishi au mazungumzo na wenzake.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kiteknolojia katika kutafuta, kusakura na kusoma.
Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi atapata hamu ya kutafuta matini za kusoma kwenye tarakilishi na mitandaoni.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Maadili:
Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunzaji vifaa vya kidijitali na kuzingatia mitandao salama.
Umoja: mwanafunzi anapojumuika na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Heshima: mwanafunzi anapowaruhusu wenzake kutoa maoni na kuheshimu maoni wanayotoa.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Masuala mtambuko:
Usalama wa mitandaoni: mwanafunzi anapozingatia hatua za kiusalama katika kutumia vifaa vya kidijitali.
Kujiendeleza kibinafsi: mwanafunzi anapotafuta maana za maneno mapya kwenye kamusi mtandaoni.
Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anaposoma matini kuhusu misimu.
Udhibiti wa uwezo wa kutokea maafa: mwanafunzi anaposoma vifungu kuhusu mazingira na tabia nchi na namna yanavyoweza kusababisha maafa.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Uhusiano na masomo mengine:
Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa mapana na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la English.
Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la misimu na yanayofundishwa katika somo la Enviromental Studies.</td></tr>
</table>

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
4.3 Kuandika	**4.3.1 Barua Rasmi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua barua rasmi kwa kuzingatia muundo wake, b) kutambua vipengele vya barua rasmi ili kuvizingatia katika uandishi, c) kuandika barua rasmi kwa kufuata kanuni zifaazo, d) kuchangamkia umuhimu wa barua rasmi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua barua rasmi kwenye kielelezo cha barua rasmi iliyochapishwa au kwenye tarakilishi, • kujadili vipengele vya barua rasmi (*k.v. anwani ya mwandishi [jina, sanduku la posta, tarehe], anwani ya mpokeaji [cheo, sanduku la posta], mtajo, mada ya barua, mwili, hitimisho, sahihi* na *jina la mwandishi),* • kuandika barua rasmi kwa mwalimu akiomba kujiunga na klabu shuleni(*k.v. vile skauti, mazingira,kilimo na muziki*), akishirikiana na wenzake darasani, kwa hati za mkono au kwa kutumia kifaa cha kidijitali akizingatia muundowa uandishi wa barua rasmi, • kuandika barua rasmi katika daftariakiwa peke yake, • kujadiliana na wenzake kuhusu umuhimu wa barua rasmi katikamawasiliano.	1. Barua rasmi ni barua ya aina gani 2. Unazingatia nini unapoandika baruarasmi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili barua rasmi. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga na kuandika barua rasmi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapoandika barua kwa kutumia kifaa cha kidijitali. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: anapowaza kuhusu kanuni za barua rasmi na kupanga aya.
Maadili: • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji kama kujadili vipengele vya barua rasmi. • Heshima: mwanafunzi anapozingatia maoni ya wenzake wakati wa mijadala. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapoandika barua rasmi kama anavyoagizwa.
Masuala mtambuko: • Mawasiliano faafu: mwanafunzi anapotumia barua rasmi kuwasiliana. • Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapoandika insha ya barua rasmi kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anapotekeleza shughuli za ujifunzaji na wenzake darasani.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika barua rasmi na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la misimu na yanayofundishwa katika somo la *Enviromental Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo MaalumYanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
4.4 Sarufi	**4.4.1 Ngeli ya YA-YA** **(Vipindi 3)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi vya ngeli ya YA – YA katika sentensi, b) kutambua nomino katika ngeli ya YA-YA kutokana na upatanisho wa kisarufi, c) kutumia nomino za ngeli ya YA –YA katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya YA-YA katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya YA-YA katika sentensi kwa kuvipigia mstari au kuvikoleza rangi katika tarakilishi, • kutambua nomino katika ngeli ya YA-YA kutokana na upatanisho wa kisarufi kwenye sentensi *(k.m. maji, maziwa, mate, marashi na maskani),* • kuandika nomino katika ngeli ya YA-YA katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, • kutunga sentensi sahihi kwa kutumia nomino za ngeli ya YA-YA kwa kushirikiana na wenzake.	Je, unajua majina gani ya vitu visivyohesabika?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashirikiana na wenzake.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotumia nomino za ngeli ya YA-YA ipasavyo.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na ngeli zake.

Maadili: • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia. • Umoja: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake kwa kushirikiana na wenzake
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji. • Mawasiliano faafu: mwanafunzi anapowasiliana kwa kutumia nomino za ngeli ya YA- YA katika umoja na wingi ifaavyo. • Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapotunga sentensi kwa kutumia nomino za ngeli ya YA- YA katika umoja na wingi ifaavyo zinazohusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya sarufi na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la misimu na yanayofundishwa katika somo la *Enviromental Studies.*

5.0 MSHIKAMANO WA KITAIFA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
5.1 Kusikiliza Na Kuzungumza	**5.1.1 Methali**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua methali zinazohusu umoja na ushirikiano katika matini, b) kueleza maana na matumizi ya methali mbalimbali zinazohusu umoja naushirikiano katika jamii, c) kutumia methali zinazohusu umoja na ushirikiano katika mawasiliano, d) kuchangamkia matumizi ya methalizinazohimiza umoja na ushirikiano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua methali zinazohusu umoja na ushirikiano (*kama vile; umoja ni nguvu utengano ni udhaifu, jifya moja haliinjikichungu, kidole kimoja hakivunji chawa, kinga na kinga ndio moto huwaka n.k.*) katika chati, ubao na vyombo vyakidijitali, • kutoa mifano ya methali zinazohusu umoja na ushirikiano katika jamii, • kusikiliza methali za umoja na ushirikiano zikitumiwa kupitia vyombo vya kidijitali, • kujadili na wenzake maana na matumizi ya methali mbalimbali zinazohusu umoja na ushirikiano, • kulinganisha methali na maana yake, • kukamilisha methali mbalimbali zinazohusu umoja na ushirikiano katika mazungumzo akishirikiana na wenzake, kwenye daftari au kwa kutumia vyombo vya kidijitali,	1. Je, ni nini umuhimu wa methali katika jamii? 2. Ni methali gani unazozijua kuhusu umoja na ushirikiano?

			• kusakura mtandaoni kwa kusaidiwa na mzazi au mlezi wake ili kupata methali zaidi zinazohusu umoja na ushirikiano na matumizi ya methali hizo, • kujadili na wenzake kuhusu methali alizozipata mtandaoni ili wajengane kimaarifa.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kujadili methali kwa kushirikiana na wenzake.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapofikiria kuhusu matumizi ya methali.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotumia methali kujieleza.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutambua methali.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anachangamkia maoni ya wenzake.
- Umoja: wanafunzi wanapofanya kazi katika vikundi.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii na utaifa: mwanafunzi anapokamilisha methali mbalimbali zinazohusu umoja na ushirikiano katika mazungumzo akishirikiana na wenzake.
- Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za ujifunzaji na wenzake.
- Usalama mtandaoni: mwanafunzi anaposikiliza methali za umoja na ushirikiano zikitumiwa kupitia vyombo vya kidijitali

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya matumizi ya methali na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.*
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mshikamano wa kitaifa na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.2 Kusoma	**5.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili dhana za ukwapi na utao katika shairi ili kuzibainisha, b) kutambua mashairi ya tathnia, tathlitha na tarbia kwa kuzingatia muundo, c) kusoma mashairi ya tathnia, tathlitha na tarbia ili kupata ujumbe, d) kuchangamkia usomaji wa mashairi ili kuyathamini.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili ukwapi na utao katika shairi, • kutambua ukwapi na utao katika shairi kwenye ubao, chati, vitabu au vyombo vya kidijitali, • kusoma shairi akizingatia ukwapi na utao, • kujirekodi akisoma aina za mashairi lengwa akitumia vyombo vya kidijitali ili kuweza kujirekebisha anakokosea, • kutofautisha mashairi ya tathnia, tathlitha na tarbia kwenye ubao, chati, vitabu au vifaa vya kidijitali, • kutambua mashairi ya tathnia, tathlitha na tarbia katika matini mbalimbali, • kusoma mashairi ya tathnia, tathlitha na tarbia kwa mahadhi mbalimbali, • kujadili ujumbe kwenye shairi waliyoyasoma, • kujibu maswali yanayotokana na mashairi aliyoyasoma, • kuandika ujumbe alioupata katika mojawapo ya mashairi aliyoyasoma na kuujadili na wenzake darasani.	Je, kuna tofauti gani kati ya mashairi mbalimbali?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili aina lengwa za mashairi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotafakari kuhusu ujumbe wa mashairi aliyosoma mtandaoni. • Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kusoma mashairi kwa mahadhi yafaayo. Pia anapoweza kufafanua ipasavyo ujumbe wa shairi alilolisoma. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutambua aina za shairi.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anachangamkia maoni ya wenzake. • Umoja: wanafunzi wanapofanya kazi katika vikundi.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii na utaifa: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za ujifunzaji na wenzake. • Usalama mtandaoni: mwanafunzi anaposakura mtandaoni ili kusoma mashairi ya tathnia, tathlitha na tarbia katika matini mbalimbali akisaidiana na mzazi au mlezi.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufahamu na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mshikamano wa kitaifa na yanayofundishwa katika somo la S*ocial Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.3 Kuandika	**5.3.1 Insha za Maelezo** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua insha za maelezo katika matini mbalimbali, b) kuandika insha ya maelezo kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi bora maishani.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kujadili vidokezo vya insha ya maelezo atakavyovitumia katika kuandika insha yake, • kuonyesha umilisi wa ubunifu kwa kuandika insha ya maelezo *(k.v. Siku ya sherehe ya kitaifa, Siku ya michezo ya kitaifa, Nchi yetu, n.k)* isiyopungua maneno 200 akizingatia anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na lugha ya kiubunifu inayojumuisha methali na nahau alizojifunza awali ili kutoa picha dhahiri kuhusu anachokielezea, • kukuza umilisi wa ujuzi wa kidijitali kwa kuandika insha ya maelezo na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini.	Insha ya maelezo ina sifa gani?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: wanafunzi wanaposhiriki katika mijadala na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: wakati vifaa vya kiteknolojia vinapotumiwa kuandika na kurejelea kielelezo cha insha ya maelezo • Ubunifu: mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.				

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibika kuandika insha ifaavyo. • Umoja: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii na utaifa: mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili vigezo na kuandika insha ya maelezo kuhusu suala lengwa na kutekeleza shughuli zingine za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika insha za maelezo na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mshikamano wa kitaifa na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.4 Sarufi	**5.4.1 Ngeli ya U-U** **(Vipindi 3)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi vya ngeli ya U - U katika sentensi, b) kutambua nomino katika ngeli ya U - U kutokana na upatanisho wa kisarufi, c) kutumia nomino za ngeli ya U - U katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya U-U katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya U-U katika sentensi kwa kuvipigia mstari au kuvikoleza rangi katika tarakilishi, • kutambua nomino katika ngeli ya U-U kutokana na upatanisho wa kisarufi kwenye sentensi (*k.m: uji, ugali, uhuru, ujanja, urafiki*), • kuandika nomino katika ngeli ya U-U katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, • kutunga sentensi sahihi kwa kutumia nomino za ngeli ya U-U kwa kushirikiana na wenzake.	Je, ni nomino zipi hupatikana katika ngeli ya U-U?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashirikiana na wenzake.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotambua nomino za ngeli ya U-U ipasavyo.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino za ngeli ya U-U.

Maadili: • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia. • Uzalendo: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake kwa kushirikiana na wenzake.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutekeleza shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Mshikamano wa kijamii na utaifa: mwanafunzi anapoandika mafungu ya maneno yenye nomino za ngeli ya U-U katika umoja na wingi kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya nomino na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la mshikamano wa kitaifa na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

6.0 USAWA WA KIJINSIA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**6.1.1 Matamshi Bora** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kukariri au kuimba shairi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia, matamshi ya maneno yenye sauti lengwa na mahadhi mbalimbali ili kukuza matamshi bora, b) kueleza maana ya maneno yenye sauti lengwa yaliyotumika katika shairi, c) kutumia kwa usahihi msamiati uliotumiwa katika shairi ili kuboresha mawasiliano, d) kuonyesha ufahamu wa ujumbe katika shairi kwa kujibu maswali, e) kuchangamkia mahadhi mbalimbali katika ushairi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kusikiliza shairi kuhusu suala lengwa na lenye maneno yenye sauti lengwa (**d/nd, ch/sh, j/nj na g/ng**) likikaririwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali, • kukariri akishirikiana na wenzake, shairi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi ya maneno yenye sauti lengwa na mahadhi mbalimbali, • kutamka maneno yaliyoundwa kutokana na sauti d/nd, ch/sh, j/nj na g/ng katika shairi, • kutambua msamiati uliotumika katika ushairi kuhusu usawa wa kijinsia (*k.m. jinsia, ubaguzi, mtoto wa kiume, mtoto wa kike, usawa, heshima na uwajibikaji*), • kutumia msamiati uliotumika katika shairi kutunga sentensi sahihi akishirikiana na wenzake, • kusakura mtandaoni, akishirikiana na wenzake, ili kukariri au kuimba shairi kwa mahadhi mbalimbali,	Kwa nini ni muhimu kuwa na matamshi bora?

			• kujadili ujumbe katika shairi walililoimba, • kujibu maswali yanayotokana na shairi alilosikiliza, aliloimba au kukariri, • kusoma mashairi katika vitabu na mtandaoni ili kukuza hamu ya ujifunzaji.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashirikiana na wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anasikiliza shairi lililorekodiwa likikaririwa. Pia, anaposakura mtandaoni kupata mashairi zaidi na kuyakariri.
- Kujiamini: mwanafunzi anapokariri shairi kwa kuzingatia matamshi bora na mahadhi mbalimbali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kusoma mashairi katika vitabu na mtandaoni.

Maadili:

- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia.
- Uzalendo: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake kwa kushirikiana.

Masuala mtambuko:

- Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutekeleza shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
- Usawa wa kijinsia: mwanafunzi anapotambua msamiati uliotumika katika ushairi kuhusu usawa wa kijinsia.
- Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anaposakura mtandaoni, akishirikiana na wenzake, ili kukariri au kuimba shairi kwa mahadhi mbalimbali.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kukariri mashairi na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.*
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usawa wa kijinsia na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studie*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalumu Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli za Ujifunzaji	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
6.2 Kusoma	**6.2.1 Kusoma kwa Kina** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili mambo ya kuzingatia katika kuchagua makala ya kusoma katika maktaba, b) kutambua makala atakayosoma katika maktaba, c) kusoma makala mbalimbali ili kupata ujumbe, d) kufurahia kusoma makala mbalimbali ilikujenga ufasaha wa lugha.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza umuhimu wa kusoma kwa kina, kujadili mambo ya kuzingatia anapochagua matini za kusoma katika maktaba (*k.v. makala yanayoambatana na umri, ukubwa wa maandishi, ujumbe anaotaka kuupata*), • kuchagua makala mbalimbali kuhusu suala lengwa katika maktaba (makala yaliyochapishwa au katika kifaa cha kidijitali), • kusoma makala ya aina mbalimbali aliyoyachagua, • kujadiliana kwa heshima na wenzake kuhusu ujumbe alioupata katika makala aliyoyasoma kutumia kamusi kupata maana za msamiati uliotumika katika makala.	1. Je, kwa nini ni muhimu kuwa na mazoea ya kusoma makala au hadithi? 2. Kusoma makala kuhusu usawa wa kijinsia kuna umuhimu gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anaposoma makala katika vifaa vya kidijitali.
- Kujiamini: mwanafunzi anaposoma makala mbalimbali na kuweza kueleza ujumbe uliomo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu ujumbe uliokatika makala.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake.

Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutekeleza shughuli mbalimbali za ujifunzaji • Usawa wa kijinsia: mwanafunzi anapochagua makala mbalimbali kuhusu suala lengwa katika maktaba (makala yaliyochapishwa au katika kifaa cha kidijitali). • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapojadiliana kwa heshima na wenzake kuhusu ujumbe alioupata katika makala aliyoyasoma.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa mapana na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English*. • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usawa wa kijinsia na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studie*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.3 Kuandika	**6.3.1 Insha ya Wasifu** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vipengele vya kimuundo vya insha za wasifu ili kuibainisha, b) kuandika insha ya wasifu kwa kuzingatia sifa zake, c) kufurahia uandishi wa insha za wasifu kwa kueleza sifa za mtu, kitu, mnyama au mahali.	Mwanafunzi aelekezwe: • kukuza hamu ya ujifunzaji kwa kutazama nakala za insha ya wasifu kwenye chapa au kwenyetarakilishi, • kutambua vipengele muhimu vya kimuundo (*k.v. kichwa, mwili, hitimisho*) katika uandishi wa insha ya wasifu, • kukuza umilisi wa mawasiliano na ushirikiano kwa kujadili na wenzake kuhusu mada mbalimbalizinazoweza kutungiwa insha za wasifu, • kuandika kwenye kitabu chake au kwenye tarakilishi insha ya wasifu isiyopungua maneno 200 kwa kuzingatia msamiati na ujumbe unaohusu suala lengwa. Pia azingatie ujumbe, tahajia, anwani,muundo na mtindo, • kuwawasilishia wenzake insha aliyoiandika ili wampe maoni yao.	Insha ya wasifu ina sifa gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposoma nakala mbalimbali za insha ya wasifu. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi katika utungaji wa insha ya wasifu. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga insha ya wasifu. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapofikiria kuhusu hoja za insha atakayoandika.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake wanapojadili. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapoandika insha na kuikamilisha kwa wakati.
Masuala mtambuko: • Usawa wa kijinsia: mwanafunzi anapotunga insha ya wasifu kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika insha ya wasifu na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English*. • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usawa wa kijinsia na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.4 Sarufi	**6.4.1 Ngeli ya I-I** **(Vipindi 4)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi vya ngeli ya I - I katika sentensi, b) kutambua nomino katika ngeli ya I - I katika sentensi ili kuzibainisha, c) kutumia nomino za ngeli ya I - I katika umoja na wingi akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya I-I katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya I-I katika sentensi kwa kuvipigia mstari au kuvikoleza rangi katika tarakilishi, • kutambua nomino katika ngeli ya I-I kutokana na upatanisho wa kisarufi kwenye sentensi (*k.v. chumvi*, *miwani na sukari*, *chai*,*kahawa*, *mirathi*, *asali*, *sharubati*), • kuandika nomino katika ngeli ya I-I katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, • kutunga sentensi sahihi kwa kutumia nomino za ngeli ya I-I kwa kushirikiana na wenzake.	Je, ni nomino zipihupatikana katikangeli ya I-I?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashirikiana na wenzake.
- Ubunifu: mwanafunzi anapoandika nomino katika ngeli ya I-I.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na ngeli zake.

Maadili: • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vipakatalishi anavyotumia. • Uzalendo: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake kwa kushirikiana na wenzake.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutekeleza shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usawa wa kijinsia: mwanafunzi anapoandika mafungu ya maneno yenye nomino za ngeli ya I-I katika umoja na wingi kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya nomino na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la usawa wa kijinsia na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

7.0 MAJANGA NA JINSI YA KUYAZUIA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**7.1.1 Nahau** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nahau za kazi na ushirikiano katika matini mbalimbali, b) kujadili maana ya nahau mbalimbali za kazi na ushirikiano ili kuzitofautisha, c) kutumia nahau za kazi na ushirikiano katika mawasiliano, d) kuthamini matumizi ya nahau za kazi na ushirikiano katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nahau za kazi na ushirikiano (*k.v. chapa kazi, kunja jamvi, changa bia, sema kwa sauti moja, fanya itifaki*) katika chati, michoro, picha, vikapu maneno, mti maneno, chati, kamusi na katika vyombo vya kidijitali, • kujadili na wenzake maana za nahau za kazi na ushirikiano kwa kutoa mifano, • kuambatanisha nahau na maana yake, • kutumia nahau za kazi na ushirikiano katika sentensi akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wenzake, • kusakura mtandaoni ili kupata nahau zaidi za kazi na ushirikiano na maana zake na kuziandika, • kujadili na wenzake nahau alizozipata ili kuelimishana.	Je, ni nahau zipi zinazohimiza watu kufanya mambo mbalimbali?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotafuta maana za nahau na kuzitumia kwa ufasaha katika mawasiliano. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapofikiria kuhusu maana za nahau na matumizi yake.
Maadili: • Umoja: mwanafunzi anapofanya kazi pamoja na wenzake. • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji.
Masuala mtambuko: • Mshikamano wa kijamii na utaifa: mwanafunzi anapotambua na kutumia nahau za kazi na ushirikiano. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anaposakura mtandaoni ili kupata nahau zaidi za kazi na ushirikiano na maana zake na kuziandika.
Uhusianona Masomo Mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya nahau anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la majanga na jinsi ya kuyazuia na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
7.2 Kusoma	**7.2.1 Kusoma kwa Mapana** **(Vipindi 3)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo,mwanafunzi aweze: a) kutambua matini anazotaka kusoma kwenye maktaba, b) kuchagua matini anazotaka kusoma kwenye maktaba, c) kusoma matini ili kufaidika na ujumbe na lugha inayotumiwa, d) kufurahia usomaji wa matini za aina mbalimbali ili kujenga utamaduni wa kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua aina mbalimbali za matini (*k.v. vitabu, magazeti,na majarida)* kwenye tarakilishi au kadi za katalogi, • kuchagua matini atakayoisoma, • kusoma matini kimyakimya ilikupata ujumbe uliopo na kufaidi matumizi ya lugha, • kusimulia ujumbe kutokana na matini alizosoma kwa wenzake, • kujadiliana na wenzake matini alizosoma ili kuchochea hamu ya usomaji wa mapana miongoni mwao.	1. Unapendakusoma matini ya aina gani? 2. Ni vipi unavyoweza kupata matini ya kusoma?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposoma na kusimulia ujumbe aliosoma kutokana na matini za aina mbalimbali. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anaposoma matini mbalimbali kuhusu majanga na jinsi ya kuyazuia ili kupata ujumbe.				

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuzingatia maoni katika mijadala. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapoazima, kutunza na kurudisha vitabu maktabani
Masuala mtambuko: • Majanga na jinsi ya kuzuia: mwanafunzi anapotambue aina mbalimbali za matini (k.v. vitabu, magazeti, na majarida) kwenye tarakilishi au kadi za katalogi kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa mapana na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la majanga na jinsi ya kuyazuia na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.3 Kuandika	**7.3.1 Insha za Maelezo** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili maudhui ya insha ya maelezo ili kukuza ubunifu, b) kuandika insha ya maelezo kwa kuzingatia mada, mtiririko, sarufi, muundo na mtindo ufaao, c) kuchangamkia utungaji wa insha za maelezo ili kukuza hali ya kujiamini.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vifungu vya insha za maelezo vilivyoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi (*k.v. maelezo kuhusu kuzuia mmomonyoko wa udongo, mafuriko, mitetemeko ya ardhi, mkurupuko wa magonjwa kama vile kipindupindu),* • kujadili mada na vidokezo vya insha atakayoiandika, • kuandika insha ya maelezo isiyopungua maneno 200 akizingatia kategoria za maneno kama vile aina mbalimbali za viwakilishi ifaavyo ili kuuwasilisha ujumbe lengwa,anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na kwa lugha ya kiubunifu unaojumuisha methali na nahau alizojifunza awali, • kutunga insha ya maelezo mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwawasilishia wenzake insha aliyoandika ili waitathmini.	Unazingatia nini unapoandika insha ya maelezo?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kiteknolojia vinapotumiwa kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya maelezo. • Ubunifu: mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo. • Kujiamini: mwanafunzi anapofanikiwa kutunga insha ya maelezo.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji. • Umoja: mwanafunzi anapotekeleza shughuli kwa kushirikiana na wenzake.
Masuala mtambuko: • Majanga na jinsi ya kuyazuia: mwanafunzi anapotunga insha ya maelezo kuhusu suala lengwa (*k.v. maelezo kuhusu kuzuia mmomonyoko wa udongo, mafuriko, mitetemeko ya ardhi, mkurupuko wa magonjwa kama vile kipindupindu*). • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama mtandaoni: mwanafunzi anapotunga insha ya maelezo mtandaoni na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika insha na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la majanga na jinsi ya kuyazuia na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.4 Sarufi	**7.4.1 Ngeli ya PA-KU-MU** **(Kipindi 1)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya upatanisho wa kisarufi vya ngeli ya PA-KU-MU katika matini, b) kutumia ipasavyo upatanisho wa kisarufi wa ngeli ya PA- KU-MU katika matini, c) kuchangamkia kutumia nomino za ngeli ya PA-KU-MU katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya ngeli ya PA-KU-MU katika matini, • kuandika nomino katika ngeli ya PA-KU-MU katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake,, • kubadilisha sentensi kuzingatia viambishi vya ngeli ya PA-KU-MU katika umoja na wingi, • kutunga sentensi kwa kutumia viambishi vya ngeli ya PA-KU-MU akiwa peke yake au kwa kushirikiana na wenzake, • kujaza mapengo kwa kutumia viambishi vya ngeli ya PA-KU- MU kwa maandishi ya mkono au kwa tarakilishi.	Tunawezaje kutambua nomino katika ngeli ya PA-KU-MU?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anashirikiana na wenzake.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua nomino na ngeli ya PA-KU-MU.

Maadili: • Uwajibikaji: mwanafunzi kutunza vipakatalishi anavyotumia. • Uzalendo: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake kwa kushirikiana.
Masuala mtambuko: • Majanga na jinsi ya kuyazuia: mwanafunzi anapoandika nomino katika ngeli ya PA-KU-MU katika umoja na wingi kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya nomino na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la majanga na jinsi ya kuyazuia na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

8.0 WANYAMA WA MAJINI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**8.1 Visawe** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno zaidi ya matatu yenye maana sawa katika kundi la maneno, b) kutumia visawe ifaavyo katika mawasiliano, c) kuthamini matumizi ya maneno zaidi ya matatu yenye maana sawa katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua maneno zaidi ya matatu yenye maana sawa (*k.v. mwizi- luja, mkupuzi, pwagu, pwaguzi, mkwepuzi; hongo, rushwa, chai, kadhongo, mvugulio; pesa - njenje, ngwenje, fedha, hela; lengo - dhamira, nia, azma, kusudi; maskini, mlalahoi, fukara, mkata, fakiri)* kwa kutumia kapu la maneno, kadi za maneno, mti wa maneno, tarakilishi, • kueleza maana ya maneno zaidi ya matatu yenye maana sawa kwa kujadiliana na wenzake, • kuambatanisha maneno zaidi ya matatu yaliyo na maana sawa katika kapu maneno, mti maneno, ubao, chati, vyombo vya kidijitali na kadi za maneno, • kuhusisha visawe na vifaa halisi,picha, michoro kwenye chati, kitabu au katika vyombo vya kidijitali, • kujadili visawe mbalimbali akiwa na wenzake, • kutumia kisawe kimoja kuchukua nafasi ya kingine katika sentensi.	Unajua maneno gani ya Kiswahili yaliyo na maana sawa?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofanya kazi na wenzake • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapofikiria kuhusu visawe mwafaka. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutambua visawe.
Maadili: Umoja: mwanafunzi anaposhiriki kutunga sentensi zinazojumuisha maadili mbalimbali k.v. umoja, uzalendo, uwajibikaji na upendo.
Masuala mtambuko: • Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anapohusisha visawe na vifaa halisi, picha, michoro kwenye chati akirejelea suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya visawe anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la wanyama wa majini na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.2 Kusoma	**8.2.1 Kusoma kwa Ufahamu** (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili sifa za mchezo wa kuigiza ili kuzibainisha, b) kusoma mchezo mfupi wa kuigiza kwa ufasaha kwa kuzingatia ujumbe na msamiati wa suala lengwa, c) kuonyesha ufahamu wa mchezo wa kuigiza kwa kujibu maswali na kutoa muhtasari, d) kuonea fahari nafasi ya mchezo wa kuigiza katika jamii.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maana ya mchezo wa kuigiza akishirikiana na wenzake, • kujadili na wenzake sifa za mchezo wa kuigiza (*k.v. huwa na wahusika, kuna mazungumzo, maelekezo*), • kusoma mchezo wa kuigiza akizingatia wahusika, maelekezo na ujumbe, • kutambua msamiati wa suala lengwa uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza (*k.v. kiboko, samaki, mamba, chura, kasa*), • kushiriki katika majadiliano kuhusu msamiati uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza, • kujibu maswali kutokana na mchezo aliousoma, • kutoa muhtasari wa ujumbe ulio katika mchezo wa kuigiza, • kutazama mchezo mfupi wa kuigiza shuleni au kwenye vifaa vya kidijitali, • kushiriki katika mjadala kuhusu ujumbe unaojitokeza kwenye mchezo wa kuigiza.	1. Je, mchezo wa kuigiza una sifa gani? 2. Umewahi kushiriki katika mchezo gani wa kuigiza?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki shughuli za ujifunzaji na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika mchakato wa ujifunzaji. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapofikiri kuhusu ujumbe uliomo kwenye mchezo wa kuigiza. • Kujiamini: mwanafunzi anapong’amua ujumbe uliomo kwenye mchezo wa kuigiza.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu uigizaji wa wenzake. • Umoja: wanaposhirikiana kuigiza mchezo kuhusu suala lengwa.
Masuala mtambuko: • Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anapotambua msamiati wa suala lengwa uliotumiwa katika mchezo wa kuigiza. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Mshikamano wa kijamii na utaifa: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kuigiza suala lengwa na masuala mengine yanayohusiana na jamii.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufahamu anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la wanyama wa majini na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.3 Kuandika	**8.3.1** **Insha za Masimulizi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili mtiririko wa hoja katika insha ya masimulizi, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri katika uandishi wa insha ya masimulizi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili mtiririko wa hoja katika insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kujadili muundo wa insha ya masimulizi, • kuonyesha ubunifu kwa kuandika insha isiyopungua maneno 200 inayosimulia tukio linalohusiana na wanyama wa porini akizingatia nomino na vivumishi mbalimbali, mnyambuliko wa vitenzi, anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka, lugha ya kiubunifu na urefu unaotarajiwa, • kukuza ujuzi wa kidijitali kwa kuandika insha ya masimuizi katika vifaa vya kidijitali na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwawasilishia wenzake insha aliyoandika ili waitathmini na kumwelekeza	Ni nini unachoweza kufanya ili uwe mwandishi bora wa insha?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala akiwa na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kiteknolojia vinapotumiwa kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya masimuizi. • Ubunifu: mwanafunzi anapoandika insha ya masimuizi. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake. • Uwajibikaji: mwanafunzi kuandika Insha za wasifu zinazolenga watu ambao wanajulikana kwa uaminifu, uwajibikaji, wenye mapenzi na wazalendo.
Masuala mtambuko: • Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kuandika insha ya masimulizi katika vifaa vya kidijitali na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika insha ya masimulizi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la wanyama wa majini na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli za Ujifunzaji	Swali Dadisi Lililopendekezwa
8.4 **Sarufi**	**8.4.1 Mnyambuliko wa Vitenzi** **(Vipindi 3)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo,mwanafunzi aweze: a) kutambua vitenzi katika hali ya kutendeana, kutendesha, kutendua katika matini, b) kutumia vitenzi katika hali za kutendeana, kutendesha, kutendua ipasavyo katika sentensi, c) kuchangamkia matumizi ya vitenzi katika hali ya kutendeana, kutendesha, kutendua katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vitenzi katika hali za kutendeana, kutendesha na kutendua katika chati, jedwali, kapu maneno, mti maneno, ubao na vyombo vya kidijitali, • kunyambua vitenzi katika hali lengwa akiwa peke yake, akishirikiana na wenzake, • kutumia vitenzi katika hali lengwa kwenye sentensi, • kujaza mapengo katika jedwali la mnyambuliko wa vitenzi kwenye daftari au kwa kutumia tarakilishi, • kuandika sentensi upya kwa kutumia vitenzi katika hali mbalimbali.	Je, vitenzi vinaweza kubadilika vipi mwishoni ili kuleta maana mbalimbali?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapofanya kazi kwa kushirikiana na wenzake. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anaponyambua vitenzi katika hali mbalimbali. • Kujiamini: mwanafunzi anapotoa majibu na kushiriki katika shughuli mbalimbali.
Maadili: Maadili mbalimbali k.v. upendo, umoja, heshima, uzalendo n.k. kutokana na sentensi zilizotungwa.
Masuala mtambuko: • Elimu ya utunzaji wa wanyama: mwanafunzi anaponyambua vitenzi kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotumia vitenzi katika hali mbalimbali ipasavyo kuonyesha na kuendeleza mahusiano katika jamii.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya mnyambuliko wa vitenzi anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la wanyama wa majini na yanayofundishwa katika somo la S*ocia Studies.*

9.0 AFYA YA AKILI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Mapendekezo ya Shughuli za Ujifunzaji	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
9.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**9.1.1 Mazungumzo ya Kimuktadha** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua miktadha rasmi na isiyo rasmi katika mawasiliano ili kuitofautisha, b) kutumia lugha katika miktadha rasmi na isiyo rasmi ili kufanikisha mawasiliano, c) kuchangamkia matumizi ya lugha katika miktadha rasmi na isiyo rasmi kuimarisha maadili yafaayo.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua miktadha mbalimbali kunakotumiwa lugha rasmi na isiyo rasmi *(k.v. ofisini, hospitalini, nyumbani, sokoni),* • kusikiliza mazungumzo rasmi na yasiyo rasmi kwa kutazama maigizo kwenye vyombo vya kidijitali *(k.v. video, rununu, runinga, tarakilishi),* • kushiriki katika maigizo ya mazungumzo ya miktadha rasmi na yasiyo rasmi akishirikiana na wenzake, • kushiriki katika mazungumzo rasmi na yasiyo rasmi kuhusu suala lengwa *(k.v, mambo yanayosababisha msongo wa mawazo unao sababishwa na ajali za barabarani n.k),* • kutambua nidhamu ya lugha inayozingatiwa katika mazingira rasmi (*k.m lugha ya heshima na adabu anapowasiliana*).	1. Ni wapi katika shughuli zetu za kila siku tunaitumia lugha rasmi na isiyo rasmi? 2. Ni nini kinachofanya mazungumzo yawe rasmi au yasiyo rasmi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake darasani. • Ubunifu: mwanafunzi anapobuni na kushiriki katika mazungumzo. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza na kutazama mazungumzo.
Maadili: • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali. • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu wenzake wakati wa kuigiza na kushiriki katika mazungumzo.
Masuala mtambuko: • Afya ya akili: mwanafunzi anapotambua miktadha tofauti ya matumizi ya lugha rasmi na isiyo rasmi kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotumia lugha rasmi na isiyo rasmi katika miktadha faafu ili kuimarisha mahusiano ya kijamii.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusikiliza anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la English. • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la afya ya akili na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
9.2 Kusoma	**9.2.1 Kusoma kwa Mapana (Vipindi 3)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua aina mbalimbali za matini ili kuchagua inayomvutia, b) kusoma matini aliyochagua ili kufaidika na ujumbe na lugha iliyotumiwa, c) kufurahia usomaji wa aina mbalimbali za matini ili kupanua mawazo yake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua matini zinazomvutia maktabani na mtandaoni, • kusoma matini alizochagua ili kufaidi ujumbe na lugha iliyotumiwa, • kutolea wenzake muhtasari wa kile alichosoma kwenye matini ili kupashana ujumbe na kuchocheana kusoma zaidi kwa ajili ya kujifurahisha, • kujadiliana na wenzake matini ambazo wamesoma kwa kuzingatia ukuzaji wa msamiati.	1. Ni habari zipi unazopenda kusoma kwenye matini? 2. Unazingatia nini unapochagua matini za kusoma?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposimulia na kujadiliana na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi na mtandao kupata matini za kusoma. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojichagulia matini na kuzisoma.				

Maadili: • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza matini anazosoma. • Heshima: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu alichosoma.
Masuala mtambuko: • Afya ya akili: mwanafunzi anapotambua na kusoma matini zinazomvutia maktabani na mtandaoni kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotambua matini zinazomvutia mtandaoni na kuzisoma.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa mapana anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la afya ya akili na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.3 Kuandika	**9.3.1 Insha za Maelezo** (Vipindi 2)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maudhui ya insha ya maelezo kwa kuzingatia mada, b) kuandika insha ya maelezo kwa kufuata kanuni zifaazo ili kufanikisha, mawasiliano c) kuchangamkia utunzi mzuri wenye mapambo ya lugha.	Mwanafunzi aelekezwe: • kueleza maudhui kutokana na mada ya insha ya maelezo, • kujadili mada ya insha na muundo wa insha ya maelezo, • kuandika insha ya maelezo akitumia vivumishi na vielezi vifaavyo kutoa picha dhahiri kuhusu anachokielezea. Pia akizingatie anwani, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka na lugha ya kiubunifu inayojumuisha methali na nahau alizojifunza awali, • kuandika insha ya maelezo akitumia kifaa cha kidijitali kuhusu suala lengwa *(k.v athari za msongo wa mawazo kwa sababu ya ajali za barabarani na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini),* • kuwawasilishia wenzake insha aliyoandika ili waitathmini.	Je, ni mambo gani unayoweza kuwasilisha unapoandika insha ya maelezo?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na wenzake.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kiteknolojia wakati wa kuandika insha ya maelezo mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya maelezo.

• Ubunifu: mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji • Upendo: mwanafunzi anapofanya kazi pamoja.
Masuala mtambuko: • Afya ya akili: mwanafunzi anapoandika insha ya maelezo kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotumia ujuzi wa kidijitali kuandika insha ya maelezo.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la afya ya akili na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.4 Sarufi	**9.4.1 Vinyume vya Vivumishi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo,mwanafunzi aweze: a) kutambua vinyume vya vivumishi katika matini, b) kutunga sentensi kwa kutumia vinyume vya vivumishi, c) kuchangamkia matumizi ya vinyume vya vivumishi katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua vinyume vya vivumishi(*k.v. zuri- baya, kali-butu, refu- fupi*) katika chati, kadi za maneno, kapu maneno, mti maneno au vifaa vya kidijitali, • kutafuta vinyume vya vivumishi kwa kurejelea orodha ya vivumishi alivyopewa, • kutalii mazingira yake na kuunda orodha ya vinyume vya vivumishi, • kutunga sentensi kwa kutumia vinyume vya vivumishi kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi.	Je, ni vivumishi vipi unavyoweza kutambua vinyume vyake?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kazi ya vikundi.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali.

Maadili: • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali. • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji.
Masuala mtambuko: • Elimu ya mazingira: mwanafunzi anapotalii mazingira yake na kuunda orodha ya vinyume vya vivumishi. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vinyume vya maneno anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la afya ya akili na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

10.0 KUKABILIANA NA UGAIDI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**10.1.1 Sitiari za Tabia** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo,mwanafunzi aweze: a) kujadili dhana ya sitiari ili kuitofautisha na dhana zingine za lugha, b) kutambua sitiari za tabia katika matini mbalimbali ili kuzibainisha, c) kutumia sitiari za tabia kwa usahihi katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano, d) kufurahia matumizi ya sitiari katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadili na wenzake maana ya sitiari, • kutambua sitiari za tabia (*k.v. yeye ni sungura*, *yeye ni fisi*, *yeye ni kasuku, mimi ni kobe safarini*) katika vitabu, matini, chati na vyombo vya kidijitali akishirikiana na wenzake, • kutoa mifano ya sitiari za tabia akisaidiana na mwenzake, • kueleza maana ya sitiari mbalimbali, • kutumia sitiari katika sentensi.	Ni maneno gani unayoweza kutumia kulinganisha kitu na kingine kwa njia ya moja kwa moja?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kazi ya vikundi. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotambua sitiari katika matini. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika kutambua sitiari.				

Maadili: • Heshima: anapoheshimu maoni ya wenzake. • Umoja: anaposhirikiana na wenzake.
Masuala mtambuko: • Kukabiliana na ugaidi: mwanafunzi anapotoa mifano ya stiari akirejelea suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Mtazamo wa ukuaji wa binadamu: mwanafunzi anaposaidiwa na mzazi au mlezi, kutunga sentensi mbalimbali akitumia sitiari za tabia na anapotambua sitiari za tabia katika matini.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusikiliza na kuzungumza anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la kukabiliana na ugaidi na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
10.2 Kusoma	**10.2.1 Kusoma kwa Mapana** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo,mwanafunzi aweze: a) kutambua na kufungua faili iliyo na kifungu cha kusoma ili kuimarisha umilisi wake wa kutumia tarakilishi, b) kuonyesha uelewa wa hatua za kiusalama kwa kusakura matini kwenye tovuti salama ili kupata vifungu vya kusoma kutumia vyombo vya kidijitali, c) kuchangamkia matumizi ya vifaa vya kidijitali katika kutafuta na kusoma ujumbe ili kuimarisha maarifa yake.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua mambo ya kuzingatia anaposoma matini zilizohifadhiwa katika kifaa cha kidijitali (*k.v. kutofuta kazi za wenzake zilizohifadhiwa katika vifaa vya kidijitali*) akishirikiana na wenzake, • kutambua mambo ya kuzingatia anaposoma matini za mtandaoni *(k.v. kufungua mitandao ifaayo, kutowasiliana na watu usiowajua, kutofichua nywila yako kwa wenzake*), • kutambua jina la faili lengwa kwenye tarakilishi na kufanya mazoezi ya kufungua na kufunga, • kutambua mitandao salama yenye matini inayoafiki kiwango na mahitaji yake, • kutambua umuhimu wa kutoa habari kwa mwalimu, mzazi au mlezi wake endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni na kutowasiliana nao, • kutafuta maana za maneno mapya kwenye kamusi mtandaoni, kusimulia wenzake habari alizosoma.	1. Unakumbuka habari gani uliyoisoma mtandaoni? 2. Ni hatua gani za kiusalama unazozingatia unapotafuta habari mtandaoni?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi atapata hamu ya kutafuta matini za kusoma kwenye tarakilishi na mitandaoni.				

Maadili: Uwajibikaji: katika utunzaji wa vifaa vya kidijitali na kuzingatia mitandao salama.
Masuala mtambuko: • Usalama wa mitandaoni: mwanafunzi anapotambua mambo ya kuzingatia anaposoma matini za mtandaoni na anapotambua mitandao salama yenye matini inayoafiki kiwango na mahitaji yake. • Usalama na ulinzi: mwanafunzi anapofahamu namna anavyoweza kujizuia na ulaghai wa mtandaoni kwa kutowasiliana na watu asiowajua na kutoa habari kwa mwalimu au mzazi endapo atapata ujumbe kutoka kwa watu asiowajua mtandaoni. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa mapana anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la kukabiliana na ugaidi na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.* • Masomo yote kwa vile yanatakiwa kuzingatia ujuzi wa kidijitali.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.3 Kuandika	**10.3.1 Insha za Masimulizi** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kueleza maudhui ya insha ya masimulizi ili kuandika ifaavyo, b) kuandika insha ya masimulizi kwa kufuata kanuni zifaazo, c) kuchangamkia utunzi mzuri ili kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua insha ya masimulizi kwa kurejelea vielelezo vya insha zilizoandikwa kwenye matini mbalimbali au tarakilishi, • kujadili mada na vidokezo vya insha ili kuvitumia katika kuandika insha yake, • kuelezea maudhui atakayotumia kuandikia insha ya masimulizi, • kuandika insha ya masimulizi (*k.v. kuhusu ugaidi, uhalifu, ajali, safari n.k*) isiyopungua maneno 200 akizingatia mada, mpangilio mzuri wa mawazo, hati safi, tahajia, kanuni za kisarufi, uakifishaji mwafaka, lugha ya kiubunifu na urefu unaotarajiwa. Pia azingatie aina mbalimbali za maneno, mnyambuliko wa vitenzi, na nyakati ili kejenga picha dhahiri ya anachokiandikia daftarini, • kuandika insha ya masimulizi katika vifaa vya kidijitali na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini, • kuwawasilishia wenzake insha aliyoandika ili waitathmini na kumwelekeza.	Insha ya masimulizi ina sifa gani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika mijadala na wenzake. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kuandika insha mtandaoni na kurejelea kielelezo cha insha ya mawasiliano. • Ubunifu: mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoyatafakari maswali dadisi yaliyopendekezwa na anapoimarisha ujuzi wake wa kutumia tarakilishi.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za ujifunzaji. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibika katika matumizi ya vifaa vya kidijitali.
Masuala mtambuko: • Kukabiliana na ugaidi: mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi kuhusu suala lengwa (*k.v. kuhusu ugaidi, uhalifu)* • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapoandika insha ya masimulizi katika vifaa vya kidijitali na kuisambaza kwa wenzake na mwalimu ili kuisoma na kuitathmini.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English*. • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la kukabiliana na ugaidi na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
10.4 Sarufi	**10.4.1 Hali ya Masharti** *(nge,ngali na ki)* **(Vipindi 3)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya hali ya masharti kwenye kitenzi, b) kutumia vitenzi katika hali ya masharti kwenye sentensi, c) kufurahia matumizi ya hali ya masharti katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya hali ya masharti *(nge, ngali, ki)* kwenye vitenzi katika chati, ubao au kwa kutumia vifaa vya kidijitali, • kutumia vitenzi vya hali ya masharti katika sentensi kwa kuandika daftarini au kupiga chapa kwenye tarakilishi/kipakatalishi, • kubadilisha sentensi kutoka hali moja hadi nyingine, • kutunga sentensi katika hali ya mazoea na hali ya masharti mtandaoni na kuwatumia wenzake waweze kuzisoma na kutathmini usahihi wake.	Je, unajua viambishi vipi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za ujifunzaji na wenzake darasani na mtandaoni.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapoendelea kutunga sentensi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kipakatalishi au tarakilishi kutunga sentensi na vile vile kuzisambaza mtandaoni.

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapojifunza kuthamini maoni ya wenzake. • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi.
Masuala mtambuko: • Kukabiliana na ugaidi: mwanafunzi anapotunga sentensi katika hali ya mazoea na hali ya masharti kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anapotunga sentensi katika hali ya mazoea na hali ya masharti mtandaoni na kuwatumia wenzake waweze kuzisoma na kutathmini usahihi wake.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya hali ya masharti anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la kukabiliana na ugaidi na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies*.

11.0 USHURU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.1 Kusikiliza na Kuzungumza	**11.1.1 Kujieleza kwa Ufasaha** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo mwanafunzi aweze: a) kubuni na kusimulia kisa mbele ya wenzake akizingatia mada lengwa, b) kutumia ishara zifaazo kuimarisha masimulizi yake, c) kufurahia usimulizi wa visa mbalimbali kuhusu maisha.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadiliana na wenzake kuhusu mada mbalimbali ambazo huweza kusimuliwa kuhusiana na mambo na hali za maisha (*k.v. hadithi za mashujaa, shughuli za sikukuu za kitaifa, usomaji wa bajeti, ulipaji wa ushuru, hekaya),* • kusikiliza kisa cha kisimulizi kuhusu mada lengwa kutoka kwa mgeni mwalikwa, tepurekoda, video na tarakilishi ili kupata sifa za usimulizi mzuri, • kusimulia kisa kuhusiana na mada fulani akizingatia mtiririko wa matukio, kanuni za kisarufi, kupanda na kushuka kwa sauti, ishara za uso, viziada lugha, tasfida, na wakati ili kuufanya utungo wake uvutie,	Masimulizi kuhusu ushuru yana umuhimu gani?

			• wa mawazo, mfuatano wa kuuliza na kujibu maswali kutokana na visa vilivyosimuliwa darasani.	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga na kusimulia kisa kuhusu mambo mbalimbali katika jamii.
- Kujiamini: mwanafunzi anaposimama mbele ya hadhira na kusimulia kisa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anaposikiliza masimulizi kupitia vifaa vya kielektroniki.

Maadili:

- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojitahidi kusimulia.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutoa masimulizi.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya kifedha: mwanafunzi anapojadiliana na wenzake kuhusu mada mbalimbali ambazo huweza kusimuliwa kuhusiana na mambo na hali za maisha ikiwemo ulipaji wa ushuru.
- Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
- Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anaposhirikisha hadhira kupitia uimbaji, kupiga makofi, kucheza, kuitikia ili kuupa usimulizi wake uhai zaidi na kuteka makini ya wasikilizaji.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kutoa masimulizi na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.*
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la ushuru na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.2 Kusoma	**11.2.1 Kusoma kwa Ufasaha** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua vipengele vya kuzingatia katika kusoma kwa ufasaha, b) kusoma kifungu kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu kwa kasi ifaayo, d) kusoma kifungu kwa kutumia sauti ipasavyo, e) kusoma kifungu kwa kuambatanisha ishara zifaazo, f) kuchangamkia kusoma kifungu kwa kuzingatia vipengele vya usomaji kwa ufasaha.	Mwanafunzi aelekezwe: • kujadiliana na wenzake vipengele vya kuzingatia katika kusoma makala kwa ufasaha, • kusoma kifungu kuhusu suala lengwa katika matini andishi au ya kidijitali akizingatia matamshi bora, • kusoma kifungu cha hadithi kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (*maneno sahihi yasiyopungua 85 kwa dakika*) ili wenzake wamtolee maoni, • kusoma kifungu akizingatia sauti ifaayo (k.v. kiwango cha sauti na kiimbo), • kusoma kifungu kwa kuambatanisha ishara zifaazo panapofaa (k.v. ishara za uso na mikono zinazozingatia tamaduni), • kushirikiana na mzazi au mlezi kusoma makala akizingatia vipengele vya usomaji bora.	Je, kusoma kwa ufasaha kuna umuhimu gani?

Umilisi wa Kimsingi Unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kujadiliana kuhusu vipengele vya kusoma kwa ufasaha.
- Kujiamini: mwanafunzi anaposoma kifungu kwa ufasaha.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotumia ishara zifaazo wakati wa kusoma kifungu.
- Hamu ya ujifunzaji**:** mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli ya kusoma.

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapothamini maoni ya wenzake katika shughuli za ujifunzaji wanapojadili vipengele vya usomaji bora. • Upendo: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kushiriki katika mjadala wakati wa shughuli ya ujifunzaji. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapojitolea kuwasomea wenzake kifungu. • Umoja: mwanafunzi anapotangamana na wenzake kujadili vipengele vya usomaji bora.
Masuala mtambuko: Mshikamano wa kijamii na kitaifa: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma kwa ufasaha na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la ushuru na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
11.3 Kuandika	**11.3.1 Barua Rasmi (Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kujadili maudhui ili kuandika barua rasmi inayozingatia mada, b) kuandika barua rasmi inayozingatia mada, hati safi, muundo na mtindo ufaao ili kuwasiliana ipasavyo, c) kuchangamkia utunzi wa barua rasmi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua mada ya kuandikia barua rasmi, • kujadili na wenzake maudhui yafaayo kulingana na mada ya insha ya barua rasmi, • kuandika vidokezo vya kumwongoza, • kujadili na wenzake vipengele vya aya, • kuandika barua rasmi kwa mwalimu daftarini kuomba msamaha na kuiwasilisha kila hoja katika aya yake, • kutumia sentensi inayobeba wazo kuu mwanzoni mwa kila aya, • kuandika kwa hati safi au kwa kutumia tarakilishi huku akizingatia kanuni zifaazo,. • kujadiliana na wenzake kuhusu umuhimu wa barua rasmi katika mawasiliano.	1. Uandishi wa barua rasmi huzingatia vipengele gani? 2. Unazingatia nini ili kuunda aya nzuri?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi ya kikundi. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga na kuandika barua rasmi kwa mwalimu. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapoandika barua kwa kutumia tarakilishi.				

Maadili: • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili maudhui ya barua rasmi. • Heshima: mwanafunzi anapozingatia maoni ya wenzake wakati wa mijadala. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapoandika barua rasmi kuomba msamaha.
Masuala mtambuko: • Elimu ya kifedha: mwanafunzi anapoandika barua rasmi kuhusu suala lengwa. • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika barua rasmi na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English*. • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la ushuru na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
11.4 Sarufi	**11.4.1 Ukanushaji wa Maneno** **(Vipindi 3)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo,mwanafunzi aweze: a) kutambua viambishi vya hali ya masharti katika sentensi, b) kukanusha viambishi vya hali ya masharti katika sentensi, c) kufurahia ukanushaji wa viambishi hali ya masharti katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua viambishi vya hali ya masharti *(nge, ngali, ki)* katika vitenzi kwa kuvipigia mistari kwenye vitabu au kuvikolezea wino kwenye tarakilishi, • kutambua viambishi vya hali ya masharti katika hali kanushi (*k.v.singe, singali, sipo*), • kusoma sentensi zenye viambishi lengwa kwenye vitabu au tarakilishi katika hali yakinishi na kanushi, • kukanusha maneno na sentensi akizingatia hali ya masharti kwenye daftari au kwa kutumia tarakilishi, • kutunga sentensi sahihi zenye viambishi vya hali ya masharti na kuzikanusha, • kusikiliza au kutazama vipindi vya ukanushaji wa hali ya masharti kupitia vifaa vya kidijitali.	1. Viambishi vya hali ya mashartikatika vitenzi nivipi? 2. Viambishi vya hali ya mashartikatika ukanushaji ni vipi?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika vikundi ili kujadili kuhusu ukanushaji. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapojaribu kukanusha maneno na sentensi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika somo.				

Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake. • Umoja: mwanafunzi anaposhiriki na wenazake katika kazi ya vikundi.
Masuala mtambuko: • Elimu ya kifedha: mwanafunzi anapotambua viambishi vya hali ya masharti kuhusu suala lengwa na kutunga sentensi. . • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Usalama wa mtandaoni: mwanafunzi anaposikiliza au kutazama vipindi vya ukanushaji wa hali ya masharti kupitia vifaa vya kidijitali.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya ukanushaji wa maneno na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa stadi hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la ushuru na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

Mada	**Mada Ndogo**	**Matokeo Maalum Yanayotarajiwa**	**Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa**	**Swali Dadisi Lililopendekezwa**
11.4 Sarufi	**11.4.2 Ukubwa na Udogo wa Nomino** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo,mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino zinazoanza kwa kiambishi **ki-** katika kundi la maneno b) kubadilisha nomino, zinazoanza kwa **ki-** katika hali wastani kuwa katika hali ya ukubwa na udogo, c) kutunga sentensi sahihi akitumia nomino zinazoanza kwa **ki-** katika hali ya ukubwa na udogo huku akizingatia upatanisho wa kisarufi, d) kufurahia kutumia nomino zinazoanza kwa **ki-** kwa usahihi katika hali ya ukubwa na udogo ili kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutambua nomino zinazoanza kwa kiambishi Ki- (*k.v. kiti*, *kitabu*, *kitanda*) kwa kutumia kadi za maneno, mti wa maneno, chati au vifaa vya kidijitali, • kushiriki kwenye mjadala wa kutambua viambishi vinavyotumika kudhihirisha ukubwa na udogo wa nomino, • kushiriki katika vikundi kubadilisha nomino kutoka hali ya wastani hadi hali ya ukubwa na udogo, • kushiriki katika mchezo wa vikundi ambapo kikundi kimoja kitataja wastani wa nomino na kingine kutaja ukubwa na udogo wa nomino hiyo, • kutunga sentensi kwa kutumia nomino hizo katika hali ya ukubwa na udogo kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi.	Je, ni nomino gani zinazoanza kwa kiambishi **ki-** unazozijua?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki mijadala kuhusu mada ya ukubwa na udogo wa nomino. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi katika hali ya ukubwa na udogo. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua na kuambatanisha nomino katika hali ya wastani, ukubwa na udogo.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake wanapojadili. • Umoja: mwanafunzi anapofanya kazi kwa kushirikiana na wenzake.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapoashiriki katika mchezo wa vikundi ambapo kikundi kimoja kitataja wastani wa nomino na kingine kutaja ukubwa na udogo wa nomino hiyo.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya ukubwa na udogo wa nomino na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la ushuru na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
11.4 Sarufi	**11.4.3 Ukubwa na Udogo wa Nomino** **(Vipindi 2)**	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nomino zinazoanza kwa kiambishi **ji-** ili kuzibainisha, b) kubadilisha nomino zinazoanza kwa kiambishi **ji-** katika hali wastani kuwa katika hali ya ukubwa na udogo, c) kutunga sentensi sahihi akitumia nomino zinazoanza kwa kiambishi **ji-** katika hali ya ukubwa na udogo huku akizingatia upatanisho wa kisarufi, **d)** kufurahia kutumia nomino zinazoanza kwa kiambishi **Ji-** kwa usahihi katika hali ya ukubwa na udogo ili kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: • kutaja nomino zinazoanza kwa kiambishi **ji-** katika hali ya ukubwa na udogo kwa kutumia kadi maneno, mti maneno, chati au vifaa vya kidijitali k.v. jani (jijani - kijani), jiko (jijiko -kijijiko), • kushiriki kwenye mjadala wa kutambua viambishi vinavyotumika kudhihirisha ukubwa na udogo wa nomino zinazoanza kwa kiambishi Ji-, • kubadilisha nomino kutoka hali ya wastani hadi hali ya ukubwa na udogo, • kutunga sentensi kwa kutumia nomino hizo katika hali ya ukubwa na udogo kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi.	Je, ni nomino gani zinazoanza kwa kiambishi **ji-** unazozijua?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki mijadala kuhusu mada hii. • Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi katika hali ya udogo. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kutambua na kuambatanisha nomino katika hali ya wastani na udogo.
Maadili: • Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake wanapojadili. • Umoja: mwanafunzi anapofanya kazi kwa kushirikiana na wenzake.
Masuala mtambuko: • Utangamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli mbalimbali za ujifunzaji. • Elimu ya kifedha: mwanafunzi anapotunga sentensi akitumia udogo na ukubwa kuhusu suala lengwa.
Uhusiano na masomo mengine: • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya ukubwa na udogo wa nomino na anayojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la *English.* • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la ushuru na yanayofundishwa katika somo la *Socia Studies.*

MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA

MADA: KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA				
Viwango / **Vigezo**	**Kuzidisha Matarajio**	**Kufikia Matarajio**	**Kukaribia Matarajio**	**Mbali na Matarajio**
Kuweza kuwasiliana kwa kuzingatia matamshi bora (*matamshi ya sauti zinazokaribiana: d/nd, ch/sh, j/nj, g/ng*)	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa kila wakati.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa kwa kuelekezwa.
Kuweza kuzungumza na kujieleza kwa ufasaha *(kwa kutumia maneno ya heshima,adabu na vyeo)*	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha na kikamilifu akitumia maneno ya heshima adabu na vyeo katika miktadha mbalimbali.	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akitumia maneno ya heshima, adabu na vyeo katika miktadha mbalimbali.	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akitumia baadhi ya maneno ya heshima, adabu na vyeo katika miktadha mbalimbali.	Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akitumia baadhi ya maneno ya heshima, adabu na vyeo katika baadhi ya miktadha.

Kuweza kusikiliza na kujibu ipasavyo (*maamkuzi na maagano ,mazungumzo ya kimuktadha*)	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano kwa kuzingatia miktadha ifaayo kwa wepesi.	Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano kwa kuzingatia miktadha ifaayo	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano kwa kuizingatia miktadha ifaayo.	Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano na kuzingatia baadhi ya miktadha ifaayo kwa kuelekezwa.
Kuweza kutumia lugha kiubunifu *(vitendawili, methali nahau, visawe,sitiari za tabia,masimulizi)*	Anatumia lugha kiubunifu kwa kurejelea vitendawili, methali, nahau, visawe, sitiari za tabia na masimulizi kwa utendeti.	Anatumia lugha kiubunifu kwa kurejelea vitendawili, methali, nahau, visawe, sitiari za tabia na masimulizi.	Anatumia lugha kiubunifu kwa kurejelea baadhi ya vitendawili, methali, nahau, visawe, sitiari za tabia na masimulizi.	Anatumia lugha kiubunifu kwa kurejelea baadhi ya vitendawili, methali, nahau, visawe, sitiari za tabia na masimulizi kwa kusaidiwa.

MADA: KUSOMA				
Viwango / **Vigezo**	**Kuzidisha Matarajio**	**Kufikia Matarajio**	**Kukaribia Matarajio**	**Mbali na Matarajio**
Kuweza kusoma kwa ufahamu - Vifungu/mashairi/ maigizo *(ujumbe, umbo,matumizi ya msamiati mwafaka, kutoa muhtasari)*	Anasoma vifungu, mashairi na maigizo na kutambua ujumbe, umbo na matumizi mwafaka ya msamiati kwa utendeti.	Anasoma vifungu, mashairi na maigizo na kutambua ujumbe, umbo na matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma baadhi ya vifungu, mashairi na maigizo na kutambua ujumbe, umbo na matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma baadhi ya vifungu, mashairi na maigizo na kutambua kwa kiasi ujumbe, umbo na matumizi mwafaka ya msamiati.
Kuweza kusoma kwa kina. *(Matumizi ya kamusi: tahajia,ngeli,aina na maana za maneno)*	Anatumia kamusi kwa kuzingatia vipengele vilivyoorodheshwa kwa uketo.	Anatumia kamusi kwa kuzingatia vipengele vilivyoorodheshwa.	Anatumia kamusi kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vilivyoorodheshwa.	Anatumia kamusi kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vilivyoorodheshwa akisaidiwa.
Kuweza kusoma kwa ufasaha. (*matamshi bora, kiwango kifaacho cha sauti, kasi ifaayo, ishara zifaazo*)	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha kikamilifu.	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha kwa kuelekezwa.

Kuweza kusoma kwa mapana. *(kutambua na kuchagua matini ya kusoma kutambua ujumbe na matumizi ya lugha)*	Anasoma matini ya kujichagulia na kutambua ujumbe na matumizi ya lugha kwa mapana.	Anasoma matini ya kujichagulia na kutambua ujumbe na matumizi ya lugha.	Anasoma matini ya kujichagulia na kutambua kwa kiasi ujumbe na matumizi ya lugha.	Anasoma matini ya kujichagulia na kutambua kwa kiasi ujumbe na matumizi ya lugha kwa kusaidiwa.
Kuweza kusoma kidijitali. **(** *kuzingatia hatua za kiusalama katika kutumia vifaa vya kidijitali, kusakura matini kwenye tovuti salama.)*	Anasoma matini ya kidijitali akizingatia vipengele vifaavyo kwa uketo.	Anasoma matini ya kidijitali akizingatia vipengele vifaavyo.	Anasoma matini ya kidijitali akizingatia baadhi ya vipengele vifaavyo.	Anasoma matini ya kidijitali akizingatia baadhi ya vipengele vifaavyo akielekezwa.

MADA: KUANDIKA				
Viwango / **Vigezo**	**Kuzidi matarajio**	**Kufikia matarajio**	**Kukaribia matarajio**	**Mbali na matarajio**
Kuweza kuandika aina mbalimbali za insha (*wasifu, masimulizi, maelezo na barua rasmi)* kwa kuzingatia vipengele vifuatavyo: muundo, ujumbe, mtindo na kanuni zifaazo za uandishi.	Anaandika aina mbalimbali za insha kwa kuzingatia vipengele vifaavyo vya uandishi kwa utendeti.	Anaandika aina mbalimbali za insha kwa kuzingatia vipengele vifaavyo vya uandishi.	Anaandika aina mbalimbali za insha kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vifaavyo vya uandishi.	Anaandika aina mbalimbali za insha kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vifaavyo vya uandishi kwa kuongozwa.
Kuweza kuandika kwa tarakilishi. *(aina mbalimbali za maandishi,ishara zinazotumiwa).*	Anaandika kwa tarakilishi kwa kuzingatia vipengele vifaavyo kwa uketo.	Anaandika kwa tarakilishi kwa kuzingatia vipengele vifaavyo.	Anaandika kwa tarakilishi kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vifaavyo.	Anaandika kwa tarakilishi kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vifaavyo kwa kuelekezwa.

MADA: SARUFI				
Viwango / **Vigezo**	**Kuzidisha Matarajio**	**Kufikia Matarajio**	**Kukaribia Matarajio**	**Mbali na Matarajio**
Kuweza kutambua na kutumia aina mbalimbali za maneno katika lugha ya Kiswahili. (vivumishi na viwakilishi*)*	Anatambua na kutumia aina mbalimbali za maneno katika matini kwa kina.	Anatambua na kutumia aina mbalimbali za maneno katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya aina za maneno katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya aina za maneno katika matini kwa kuongozwa.
Kuweza kutambua na kutumia alama za uakifishi. *(alama ya hisi,ritifaa na koloni)*	Anatambua na kutumia alama za uakifishi katika matini kwa utendeti.	Anatambua na kutumia alama za uakifishi katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya alama za uakifishi katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya alama za uakifishi katika matini kwa kuelekezwa.
Kuweza kutambua viambishi vya ngeli, ngeli za nomino na kutumia upatanisho wa kisarufi ipasavyo. (YA-YA, U-U, I-I na PA-KU-MU)	Anatambua viambishi vya ngeli, ngeli za nomino na kutumia upatanisho wa kisarufi ipasavyo na kwa wepesi.	Anatambua viambishi vya ngeli, ngeli za nomino na kutumia upatanisho wa kisarufi ipasavyo.	Anatambua baadhi ya viambishi vya ngeli, ngeli za nomino na kutumia upatanisho wa kisarufi ipasavyo.	Anatambua baadhi ya viambishi vya ngeli, ngeli za nomino na kutumia kwa kiasi upatanisho wa kisarufi ipasavyo.

MADA: SARUFI				
Viwango / Vigezo	**Kuzidisha Matarajio**	**Kufikia Matarajio**	**Kukaribia Matarajio**	**Mbali na Matarajio**
Kuweza kutambua na kutumia vitenzi katika kauli mbalimbali. *(kutendeana ,kutendesha na kutendua)*	Anatambua na kutumia vitenzi katika kauli mbalimbali kwa uketo.	Anatambua na kutumia vitenzi katika kauli mbalimbali.	Anatambua na kutumia vitenzi katika baadhi ya kauli.	Anatambua na kutumia vitenzi katika baadhi ya kauli kwa kuelekezwa.
Kuweza kutambua vinyume vya vivumishi na kuvitumia katika matini.	Anatambua vinyume vya vivumishi na kuvitumia katika matini kwa utendeti.	Anatambua vinyume vya vivumishi na kuvitumia katika matini.	Anatambua vinyume vya baadhi ya vivumishi na kuvitumia katika matini.	Anatambua vinyumevya baadhi ya vivumishi na kuvitumia katika matini kwa kusaidiwa.
Kuweza kutambua na kutumia viambishi vya hali ya masharti kwenye matini. *(nge,ngali na ki)*	Anatambua na kutumia viambishi vya hali ya masharti kwenye matini kwa utendeti.	Anatambua na kutumia viambishi vya hali ya masharti kwenye matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya viambishi vya hali ya masharti kwenye matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya viambishi vya hali ya masharti kwenye matini kwa kuongozwa.
Kuweza kutambua viambishi vya ukanushaji katika hali ya masharti	Anatambua maneno yaliyokanushwa, viambishi vya ukanushaji na kukanusha sentensi	Anatambua maneno yaliyokanushwa, viambishi vya ukanushaji na	Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa, viambishi vya ukanushaji na kukanusha	Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa, viambishi vya

MADA: SARUFI				
Viwango / Vigezo	**Kuzidisha Matarajio**	**Kufikia Matarajio**	**Kukaribia Matarajio**	**Mbali na Matarajio**
ipasavyo. *(nge, ngali na ki)*	ipasavyo na kwa wepesi.	kukanusha sentensi ipasavyo.	sentensi ipasavyo.	ukanushaji na kukanusha baadhi ya sentensi.
Kuweza kutambua nomino katika hali ya ukubwa na udogo *(nomino zinazoanza kwa kiambishi ki- na kiambishi ji-)*	Anatambua na kutumia nomino katika hali ya ukubwa na udogo kwa wepesi.	Anatambua na kutumia nomino katika hali ya ukubwa na udogo.	Anatambua na kutumia baadhi ya nomino katika hali ya ukubwa na udogo.	Anatambua na kutumia baadhi ya nomino katika hali ya ukubwa na udogo kwa kusaidiwa.

Shughuli jumuhishi ya huduma ya jamii ya Gredi 4-6

Katika kiwango hiki, lengo la shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji ni kupata uwiano kati ya dhana zilizofunzwa katika masomo mbalimbali na maisha ya kila siku. Wanafunzi wanafanya ulinganisho kati ya kile wamejifunza na maisha yao ya kila siku. Shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji imeshughulikiwa katika somo la *Social studies*. Utekelezaji wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji inahitaji ushirikiano ambapo mwalimu anashirikiana na walimu wa masomo mengine kuandaa na kutekeleza shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Ingawa shughuli hizi zinaelekezwa na mwalimu, mwanafunzi anatakiwa kupewa nafasi ya kutambua changamoto/tatizo na kuzua utatuzi wake. Usalama wa mwanafunzi unatakiwa kuzingatiwa katika utambuzi wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Hatua zifuatazo za shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji zinatakiwa kusambazwa katika mihula yote**.**

Hatua za utekelezaji wa shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji
1) Maandalizi • Tambua umilisi wa kimsingi unaolengwa, maadili na stadi zinazokusudiwa katika matokeo maalum yanayotatarjiwa kwa mujibu wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. • Tambua nyenzo hitajika katika shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji (zinazopatikana katika mazingira) • Kusambaza shughuli hizo katika muhula mzima (bainisha siku na wakati/muda wa shughuli hizo). • Wasiliana na wanafunzi, wazazi/walezi, wasimamizi wa shule, walimu na washikadau wengine katika jamii ya shule. • Tambua na kuandaa vifaa vya tathmini.

2) **Utekelezaji wa shughuli jumuhishi ya huduma ya jamii.** • Gawia wanafunzi majukumu. • Hakikisha kila mwanafunzi anashriki kikamilifu katika shughuli husika. • Tazama wanafunzi wanapotekeleza shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji na kurekodi matokeo ya utekelezaji wao. • Tumia kifaa cha tathmini kinachofaa kutathmini mchakato mzima pamoja na matokeo yake (tathmini kazi ya mwanafunzi kuanzia mwanzo hadi mwisho). • Tathmini umilisi wa kimsingi unaolengwa, maadili na stadi katika somo.
3) Tafakuri kuhusu shughuli ya huduma jumuhishi ya kijamii. Chukua nafasi ya kujitathmini kuhusu shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji ukiwa na wanafunzi kwa kujadiliana nao kuhusu yafuatayo: • Ni nini kilifanyika vizuri na kwa nini? • Ni nini hakikufanyika vizuri na kwa nini? • Ni nini kinaweza kufanywa tofauti? • Wamejifunza nini?

Kutakuwa na shughuli moja jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itakayotekezwa mara moja kwa mwaka. Masuala ya shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji yatatokana na masuala mtambuko pana katika masomo tofautitofati. Waalimu wanatakiwa kuangazia suala tofauti kila mwaka ili kuwapa wanafunzi fursa ya kushughulikia masuala mtambuko mbalimbali katika miktadha yao.

Shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itashirikisha kila mmoja katika jamii ya shuleni (wanafunzi, wazazi/walezi, wasimamizi wa shule na walimu). Wazazi/walezi ni washikadau muhimu katika maandalizi na utekelezaji wa shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Ingawa walimu wana jukumu muhimu katika maandalizi na

ujumuishaji wa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji, wanafunzi wanatakiwa kushiriki kikamilifu katika mchakato mzima.

Shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji inampa mwanafunzi nafasi ya kukuza umilisi wa kimsingi na maadili mbalimbali. Mwalimu anatakiwa kubadilisha umilisi wa kimsingi na maadili yanayoangaziwa kila mwaka.

Tathmini ya shughuli jumuhishi ya huduma ya jamii.

Tathmini ya Shughuli jumuishi ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji itaangazia vipengele vitatu ambavyo ni: stadi katika masomo mbalimbali yaliyoshirikishwa shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji, umilisi wa kimsingi na maadili yanayodhihirishwa. Ni lazima tathmini izingatie mchakato mzima pamoja na matokeo ya shughuli ya huduma ya kijamii inayochangia ujifunzaji. Mwalimu atawatathmini wanafunzi wakiwa katika vikundi akitumia vifaa vya tathmini kama vile ratiba ya ukaguzi, orodha hakiki, viwango vya ukadiriaji au kifaa kingine kinachofaa.

MUHTASARI WA MBINU ZA KUTATHMINI, NYENZO ZA KUFUNDISHIA NA MAPENDEKEZO YA SHUGHULI NYINGINE ZILIZORATIBIWA ZA UJIFUNZAJI

Mada	**Mapendekezo Ya Mbinu Za Kutathmini**	**Mapendekezo ya Nyenzo za Kufundishia**	**Mapendekezo ya Shughuli Nyingine Zilizoratibiwa za Ujifunzaji**
1.0 KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA	a) Kumakinikia jinsi mwanafunzi anavyotumia lugha katika mawasiliano b) Kujibu maswali c) Maigizo d) Kutambua k.m. kwenye orodha e) Kuambatanisha maneno na majibu f) Mijadala g) Mazungumzo h) Matumizi ya ishara za mwili k.v ishara za uso, za mikono na mabega kuimarisha masimulizi yake i) Wanafunzi kufanyiana Tathmini	• Chati • Michoro na picha • Mgeni mwalikwa • Vifaa vya kidijitali (k.v tarakilishi/vipakatalishi ,kinasasauti, rununu, projekta, video) • Mti maneno • Kapu maneno • Vitabu mbalimbali	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama mbalimbali shuleni Vyama/vilabu mbalimbalishuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

KUSOMA	a) Kutunga sentensi k.m. kwa kutumia msamiati lengwa b) Kujibu maswali k.m. katika ufahamu c) Kutoa muhtasari wa ufahamu au matini yaliyosomwa d) Kukariri na kuimba mashairi e) Kusoma kwa sauti f) Wanafunzi kufanyiana tathmini g) Potfolio h) Shajara	• Tarakilishi/vipakatalishi • Kinasasauti • Rununu • projekta • Tarakilishi/vipakatalishi • Kinasasauti • Rununu • Nakala ya shairi • Kamusi mbalimbali	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama mbalimbali shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali
KUANDIKA	a) Kuandika tungo mbalimbali b) Wanafunzi kufanyiana tathmini c) Potfolio d) Shajara e) Mijadala kuhusu vidokezo vya insha	• Kielelezo cha insha ya masimulizi • Kielelezo cha insha ya maelezo • Kielelezo cha insha ya wasifu • Nakala ya barua ya kirafiki • Nakala ya barua rasmi	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama mbalimbali shuleni 3. Mijadala inayohusu masuala mtambuko mbalimbali 4. Ziara za nyanjani 5. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali

SARUFI	a) Kutambua k.m. kwenye orodha b) Kuambatanisha maneno lengwa c) Kujaza mapengo d) Kujaza fumbo maneno e) Kazi mradi	• Tarakilishi/vipakatalishi • Kinasasauti • Runinu • projekta • Kapu maneno • Mti wa maneno • Kadi maneno • Picha za vitu mbalimbali • Michoro • Chati • Mabango • Sanamu • Nyenzo halisi	1. Kazi ya vikundi 2. Vyama mbalimbali shuleni 3. Ziara za nyanjani 4. Kutagusana na vyombo vya habari na vifaa vingine vya kidijitali